

List

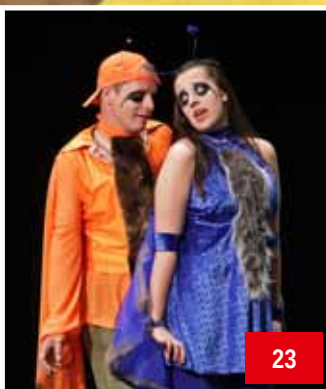
Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Skok za žogo na šoštanjškem parketu.

5

23

24

27

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštšina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XVIII
ŠT. 5
31. MAJ 2013
1,60 EUR

SANIRANI PLAZOVI str. 5
IZ ŽIVLJENJA ŽUŽELK str. 23
IMENITEN FOTOGRAF str. 24
INTERVJU – DRAGO TAMŠE str. 27

OBČINA ŠOŠTANJ

ZAHVALA ŽUPANA OBČINE ŠOŠTANJ

podjetju
ESOTECH, d. d., Velenje

za nakup črpalk za štiri
PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA
v občini Šoštanj

Šoštanj, 4. maj 2013

Danko Menih, prof.,
župan Občine Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

ZAHVALA ŽUPANA OBČINE ŠOŠTANJ

podjetju
**Krevzel instalacije, d. o. o.,
Šoštanj**

za nakup črpalk za štiri
PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA
v občini Šoštanj

Šoštanj, 4. maj 2013

Danko Menih, prof.,
župan Občine Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

ZAHVALA ŽUPANA OBČINE ŠOŠTANJ

**Termoelektrarni
Šoštanj, d. o. o.,**

za nakup črpalk za štiri
PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA
v občini Šoštanj

Šoštanj, 4. maj 2013

Danko Menih, prof.,
župan Občine Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

ZAHVALA ŽUPANA OBČINE ŠOŠTANJ

**Premogovniku
Velenje, d. d.,**

za nakup črpalk za štiri
PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA
v občini Šoštanj

Šoštanj, 4. maj 2013

Danko Menih, prof.,
župan Občine Šoštanj

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 6 (junij-julij 2013), pošljete
najkasneje do 20. junija 2013 na elek-
tronski naslov:

list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Foto naslovnice: Tomaž Sinigajda

Avtorji fotografij na zadnji strani: Dejan Tonkli,
Aleksander Grudnik, Jože Miklavc,
arhiv Vrtca Šoštanj

Naša občina	4
Dogodki in ljudje	8
Napovednik	18
Cerkev	20
Vrtec	21
Podoba kulture	22
Intervju	27
Muzej	30
Šport in rekreacija	32
Fotoreportaža	35

Kanalizacija Ravne

26. aprila 2013 je župan Občine Šoštanj Darko Menih podpisal pogodbo z Josipom Petrakom, direktorjem podjetja Nivig, d. o. o., za novogradnjo kanalizacije Ravne – center. Namen investicije je izgradnja kanalizacijskega sistema za odvajanje odpadnih komunalnih voda ter ukinitve pretočnih greznic, ki se izlivajo v podtalje in porečje reke Pake.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Gre za izgradnjo kanalizacijskega sistema v Ravnah med lokalno cesto LC 410 104 in vodotokoma Jezernica in Klančnica. Kanalizacijski sistem bo dolg 4.171,30 metrov (od tega 2.451,30 metrov izgradnja kanalov in 1.630,00 izgradnja kanalizacijskih priključkov), nanj pa bo priključenih 58 objektov.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Vrednost del je 564.324,94 evrov, za izgradnjo kanalizacijskega priključka bo lastnik posameznega objekta plačal 813,51 evrov komunalnega prispevka. Operacijo sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj, in sicer v višini 401.287,04 EUR v letu 2013, preostali del zneska, tj. 163.037,90 evrov pa bo Občina Šoštanj zagotovila iz letošnjega proračuna.

Občina Šoštanj je namreč septembra lani uspela s prijavo na Javni poziv za pridobitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« razvojne prioritete »Razvoj regij« Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007 – 2013 za obdobje 2012 – 2014 za sofinanciranje operacije **»Novogradnja kanalizacije Ravne - center«**.

Dela bodo potekala od maja do avgusta 2013, v času del (od 20. maja do 15. julija) pa bo tudi popolna zapora ceste, in sicer vsak dan od 7. do 18. ure.

Letno in zimsko vzdrževanje lokalnih cest

Župan Občine Šoštanj Darko Menih je v aprilu podpisal novo triletno pogodbo za letno in zimsko vzdrževanje lokalnih cest in javnih prometnih površin na območju občine Šoštanj; (nekaj več kot 110 km).

Najugodnejši izvajalec je bilo podjetje Andrejč, d. o. o., vrednost triletne pogodbe pa je skupaj z davkom 3.158.223,85 evrov.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

V juniju otvoritev knjižnice v Pilon centru

Občina Šoštanj je že dlje časa iskala primerno lokacijo za preselitev Mestne knjižnice Šoštanj. Po zaprtju fitnesa smo našli primeren prostor v Pilon centru (nad trgovino TUŠ). Konec maja so pričeli z ureditvenimi deli, otvoritev nove knjižnice pa bo predvidoma 21. junija.

Ob pričetku del je bilo potrebno preseliti tudi vso fitnes opremo, ki je za zdaj v Osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, kjer jo bodo uporabljali pri športni vzgoji, predvsem pa pri športnih izbirnih predmetih.

Nova knjižnica bo svetla in prostorna ter sodobno opremljena, tako da bo tako zaposlenim kot bralcem nudila vso potrebno ugodje.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Sanacija po novembrskih poplavah

Potem, ko je Občina Šoštanj z nujnimi intervencijami že lani zagotovila prevoznost cest in odpravila najhujše posledice novembrskih poplav, je pomladi pristopila k sanaciji nekaterih izmed najbolj prizadetih območij.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

V Gaberkah, kjer je Velunja ubrala svojo strugo, je območje sanirano in tudi zatravljeno, prav tako v Gaberkah poteka sanacija plazov »Reberšak«, sanacija plazov poteka tudi v Florjanu, kjer so bili prebivalci evakuirani iz ogrožene hiše, končana pa so dela na plazu Karlovčec v Topolšici.

Sanacijo plazov financira Občina Šoštanj.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Županu Občine Šoštanj Darku Menihu posebno priznanje Gasilske zveze Slovenije

V intervenciji v gozdnem požaru v Avstraliji pred petnajstimi leti je pet gasilcev izgubilo življenja. V spomin na ta dogodek so 4. maj razglasili za mednarodni dan gasilstva. Ta dan se trenutno dejavnim gasilcem, pa tudi tistim, ki so se udeleževali v preteklosti, lahko širša javnost zahvali za njihove izjemne prispevke skupnosti.

Gasilska zveza Šaleške doline, ki združuje trinajst prostovoljnih društev in eno prostovoljno industrijsko gasilsko društvo, vsako leto pripravi slovesnost, na kateri podeli priznanja in odlikovanja posameznikom in društvom, ki imajo zasluge pri delu na področju operative, vzgoje, usposabljanja in za druge dejavnosti v gasilski organizaciji na področju požarnega varstva, pri reševanju ob naravnih nesrečah in reševanju ljudi in premoženja.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Na sobotni slovesnosti v Kulturnem domu Šoštanj, ki sta jo pripravila Gasilska zveza Šaleške doline in Občina Šoštanj, je zbrane pozdravil predsednik Gasilske zveze Šaleške doline **Jože Drobež**. Kakih dvesto gasilcev v dvorani sta nagovorila tudi **Janez Groboljšek**, podpoveljnik Gasilske zveze Slovenije, in **Branko Dervodel**, namestnik generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Oba sta poudarila, kako pomembno je gasilstvo za našo državo.

Slavnostni govornik **Darko Menih**, župan Občine Šoštanj, se je v svojem nagovoru zahvalil gasilcem za vso dosedanje delo, izpostavil je njihovo požrtvovalnost in pripravljenost pomagati sočloveku. Obenem se je župan zahvalil tudi štirim podjetjem, ki so po poplavih novembra lani za štiri šoštanjska gasilska društva kupila potopne črpalke, in sicer Premogovniku Velenje, d. d., Termoelektrarni Šoštanj, d. o. o., Esotechu, d. d., in podjetju Krevzel instalacije, d. o. o..

Na prireditvi so podelili 44 priznanj, in sicer gasilska odlikovanja tretje, druge in prve stopnje, gasilske plamenice tretje, druge in prve stopnje ter posebna priznanja. Odlikovanje za hrabrost je prejel Anton Spital, PGD Gaberke, ki je v poplavih lani novembra na kocko postavil tudi svoje življenje pri evakuaciji družine. Odlikovanje za posebne zasluge sta prejela Franc Kumar, PGD Šmartno ob Paki, in Boris Lam-bizer, PGD Lokovica, za dolgoletno in požrtvovalno delo na številnih

področjih gasilstva v svojih društvih in tudi širše.

Plaketo Gasilske zveze Slovenije pa je prejel Darko Menih. »Župan občine Šoštanj, g. Darko Menih, se zaveda, kaj pomeni gasilstvo v občini in kaj je temeljna človekova vrednota – pripravljenost pomagati sočloveku v stiski, zato gasilci iz vseh štirih društev Občinskega poveljstva občine Šoštanj menimo, da si zasluži posebno gasilsko priznanje,« so med drugim v obrazložitev zapisali predlagatelji.

Župan, ki je bil ob prejemu priznanju izjemno presenečen, se je zanj zahvalil in poudaril, da to ni le njegovo priznanje temveč tudi priznanje občinske uprave, svetnikov, Gasilske zveze Šaleške doline in priznanje vseh gasilcev vseh štirih gasilskih društev v občini. Obenem je župan obljubil, da bo tudi v prihodnje skupaj s sodelavci podpiral to najbolj množično slovensko prostovoljno udejstvovanje.

Za glasbeni oddih na prireditvi so poskrbeli učenci Glasbene šole Goličnik pod vodstvom Robija Goličnika in člani Mešanega pevskega zbora Skorno pod vodstvom Vesne Pirečnik.

V predverju Kulturnega doma sta se s priložnostnima razstavama predstavila PGD Šmartno ob Paki, ki letos praznuje 110. obletnico, in PGD Šalek, ki letos praznuje 80. obletnico delovanja.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

☐ Še nekaj o ENOSTAVNIH objektih

Ni se še polegel prah, ki so ga v javnosti dvignile spremembe Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje. Omenjena uredba je bila po uveljavitvi 9. marca 2013 še dvakrat spremenjena (Uradni list RS št. 24/2013 in 26/2013). To pomeni, da tudi informacije, ki ste jih morebiti prebrali v 3. številki LIST-a ne držijo več v celoti. Nova vlada je v prvih dneh svojega delovanja poskrbela še za drugo spremembo uredbe, ter hkrati napovedala temeljitejšo spremembo gradbenih predpisov.

Rezultat zmede predpisov je bila tudi neke vrste »panika« med ljudmi, ki so upravne enote zasuli z vlogami za izdajo gradbenih dovoljenj za nezahtevne objekte in tudi Upravna enota Velenje ni bila izjema. Ker je bilo v preteklih dneh v medijih zapisanih in izrečenih veliko, včasih tudi nasprotujočih si informacij, je dobro, da se še enkrat posvetimo omenjenim spremembam uredbe. Tokrat bi se omejili le na posebno skupino objektov, za katere Zakon o graditvi objektov sploh ne predvideva upravnega postopka. To pomeni, da za gradnjo takšnih objektov, ki so razvrščeni med ENOSTAVNE (pomagamo si s priložo št. 2, ki je sestavni del uredbe), gradbeno dovoljenje sploh ni potrebno. To tudi pomeni, da upravni organ take vloge za enostavni objekt, ki bi jo morebiti vseeno vložili, sploh ne bi obravnaval, ampak bi jo s sklepom zavrgel.

Osnovna naloga obravnavane spremembe uredbe je torej **razvrščanje** objektov glede na zahtevnost gradnje takega objekta, ne pa več **umeščanje** v prostor. Že sam zakon o graditvi objektov opredeljuje štiri vrste objektov (zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne). Za prve tri velja, da je pred začetkom gradnje potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, izpolnjevanje predpisanih pogojev pa po predpisanim upravnem postopku preverja krajevno pristojna upravna enota. Za četrto skupino objektov, ki se imenujejo ENOSTAVNI, ki se lahko gradijo brez poprej pridobljenega gradbenega dovoljenja, pa so pogoje za gradnjo dolžni preveriti kar investitorji sami.

Pogoji za gradnjo enostavnih objektov in kako jih preveriti ?

Že sam zakon določa, da se enostavni objekti ne smejo postavljati v nasprotju s prostorskim aktom, ki ga je za vaše zemljišče sprejela vaša občina. Prvotna uredba objavljena v Uradnem listu RS št. 18/2013, je poskušala zaobiti zapletena določila prostorskih aktov, ki jih sprejemajo občinski svetniki, a je nova vlada, kot sem že omenil, razveljavila določila umeščanja enostavnih in nezahtevnih objektov v prostor, tako da so za umeščanje enostavnih objektov spet merodajni občinski prostorski akti. To pomeni,

da bomo enostavni objekt lahko postavili le v primeru, da ni v nasprotju s številnimi, včasih težko razumljivimi pogoji iz prostorskega akta. Glede na zapleteno dostopnost prostorskih aktov se priporoča, da si na krajevno pristojni občini pridobite dokument, kjer so zbrana vsa pomembna določila prostorskega akta, ki velja na določenem zemljišču, to pa je LOKACIJSKA INFORMACIJA. Omenjeni dokument, za katerega je potrebno plačati tudi upravno takso, sicer ni obvezen. Za tiste, ki se med številnimi odloki znajdejo sami, tudi nepotreben. A za večino investorjev, ki se težko dokopljajo do pravega odloka, bo to koristen dokument. Tudi potreben odmik od parcelne meje, morebitno soglasje sosedu, oblikovanje strehe in podobna določila odlokov, morajo biti zapisana v lokacijski informaciji.

Drug pomemben podatek, ki ga mora investitor preveriti, pa je morebitna obveznost, da se pred postavitvijo enostavnega objekta pridobi ustrezno soglasje. Uredba pravi, da se objekti, za katere je predpisana pridobitev soglasja v varovalnem pasu ali varovanem območju, štejejo za enostavne samo pod pogojem, da je tako soglasje pridobljeno. Podatke o varovalnih pasovih in varovanem območju pa lahko razberemo iz omenjene lokacijske informacije, ali pa na ustreznih spletnih straneh pristojnih soglasodajalcev (seznam je na spletni strani MZIP).

Seveda je eden od obveznih pogojev za začetek gradnje enostavnega objekta tudi pravica graditi, kot to velja za vse ostale objekte. To zna biti toliko bolj aktualno zdaj, ko je enostavne objekte možno priključiti tudi na javno gospodarsko infrastrukturo (vodo, elektriko, cesto, ...), kar pomeni, da bo včasih potrebna tudi ustrezna pogodba za izgradnjo priključka na ustrezno infrastrukturno omrežje preko sosedovega zemljišča. Pa še plačilo sorazmernega deleža komunalnega urejanja zemljišča (komunalni prispevek) vas lahko doleti.

Za vsak enostavni objekt je potrebno upoštevati omejitve glede velikosti, višine, površine, zato je dobro, da se pozorno preberejo tudi uvodna določila uredbe, ki pojasnjujejo način, kako se določi velikost, višina, etažnost, ipd.

Torej, če želite postaviti ali zgraditi objekt, ki se lahko razvrsti med enostavne objekte, boste dopustnost gradnje morali preveriti sami. Če ne boste povsem prepričani, da ste preverili vse pogoje, se še vedno lahko obrnete na kakšnega pooblaščenega projektanta, ki so bolj vešč preverjanja določb prostorskih aktov in ostalih predpisov. Kajti, ko pride vaš enostavni objekt preveriti pristojni gradbeni inšpektor, zna biti že prepozno.

EDVARD VUČINA,
VODJA ODDELKA ZA OKOLJE, PROSTOR IN KMETIJSTVO NA UE VELENJE

OBČINA ŠOŠTANJ
KOMISIJA ZA PRIZNANJA
Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Občina Šoštanj, Komisija za priznanja na podlagi Odloka o priznanjih Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 7/2011) objavlja

Na podlagi 7., 8., in 9. člena Pravilnika za vrednotenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v Občini Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 1/2005) ter na podlagi Odloka spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2013 (Uradni list Občine Šoštanj št.1/2013) in sklepa župana z dne 22. 4. 2013, Občina Šoštanj objavlja

J A V N I R A Z P I S za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Šoštanj v letu 2013

1.

Javni razpis je objavljen za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Šoštanj v letu 2013. Podeliti je mogoče največ:

- eno priznanje Častni občan Občine Šoštanj,
- tri Priznanja Občine Šoštanj,
- tri Plakete Občine Šoštanj.

2.

Predloge za podelitev priznanj Občine Šoštanj v letu 2013 lahko podajo:

- občani in združenja občanov iz Občine Šoštanj,
- zavodi, politične stranke, gospodarske družbe in druge pravne osebe s sedežem ali organizacijsko enoto v Občini Šoštanj ter
- subjekti lokalne skupnosti.

Posamezni predlagatelj lahko poda največ:

- en predlog za podelitev priznanja Častni občan Občine Šoštanj,
- tri predloge za podelitev Priznanja Občine Šoštanj in
- tri predloge za podelitev Plakete Občine Šoštanj.

Predlagatelj ne more za prejem priznanja predlagati sebe.

3.

KRITERIJI ZA PODELITEV PRIZNANJ

Častni občan Občine Šoštanj

Priznanje Častni občan Občine Šoštanj lahko prejme posameznik, ki je s svojim delovanjem, dosežkom ali uspehom doprinesel izjemni prispevek h kakovosti življenja in dela občanov Šoštanja, k razvoju v Občini Šoštanj ali k uveljavitvi in ugledu Občine Šoštanj na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, zdravstva, vzgoje in izobraževanja, športa, humanitarnih dejavnosti ali katere druge dejavnosti na državni ali mednarodni ravni.

Priznanje Občine Šoštanj

Priznanje Občine Šoštanj lahko prejmejo posamezniki, skupine ali združenja posameznikov, društva, organizacije, skupnosti, zavodi, podjetja in druge pravne osebe. Podeli se za takšna dejanja, delovanje, dosežke ali uspehe, ki so opazno izboljšali kvaliteto življenja ali dela občanov ali so opazno povečali razvoj v Občini Šoštanj ali ugled Občine Šoštanj na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, zdravstva, vzgoje in izobraževanja, športa, humanitarnih dejavnosti ali katere druge dejavnosti.

Plaketa Občine Šoštanj

Plaketo Občine Šoštanj lahko prejmejo posamezniki, skupine ali združenja posameznikov, društva, organizacije, skupnosti, zavodi, podjetja in druge pravne osebe. Podeli se za dejanja, delovanje, dosežke ali uspehe, ki so kakorkoli pozitivno učinkovali na kvaliteto življenja ali delo občanov, na razvoj v Občini Šoštanj ali na ugled Občine Šoštanj na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, zdravstva, vzgoje in izobraževanja, športa, humanitarnih dejavnosti ali katere druge dejavnosti.

4.

Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati:

- podatke o predlagatelju (ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega prebivališča oziroma sedeža pravne osebe ali organizacijske enote),
- ime, priimek, datum in kraj rojstva ter naslov stalnega prebivališča, lahko pa tudi druge opredeljene oznake predlaganega prejemnika priznanja, če gre za posameznika ali skupino posameznikov,
- firmo oziroma registriran ali drug uradni naziv, sedež in organizacijsko enoto, lahko pa tudi druge opredeljene oznake predlaganega prejemnika priznanja, če gre za združenje posameznikov, politično stranko ali drugo pravno osebo,
- navedbo predlaganega priznanja,
- navedbo dejanja, delovanja, dosežka ali uspeha, zaradi katerega je predlog podan in utemeljitev predloga,
- listine, katere izkazujejo dejanje, delovanje, dosežek ali uspeh ter izpolnitev kriterijev za priznanje po predlogu, če obstajajo.

5.

Prejemnike priznanj Občine Šoštanj določi s sklepom Občinski svet Občine Šoštanj.

Podelitev priznanj Občine Šoštanj opravi župan praviloma na svečani seji Občinskega sveta Občine Šoštanj ob prazniku občine, ali ob drugi primerni priložnosti, kot je kulturna prireditev, športna prireditev ali druga javna prireditev, katere narava je skladna s priznanjem, ki se bo podelilo.

6.

Predlagatelji naj predlog za podelitev priznanj podajo na obrazcu, katerega dobijo pri občinski upravi in na spletni strani Občine Šoštanj in vložijo ali pošljejo na naslov Občina Šoštanj, Komisija za priznanja, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, **od 17.06.2013, do 21.08.2013.**

Predlog mora biti oddan v zaprti kuverti z oznako »**JAVNI RAZPIS ZA PRIZNANJA**«.

Prepozno predložene predloge in predloge, ki jih niso podali upravičeni predlagatelji, bo komisija izločila iz nadaljnje obravnave.

PREDSEDNIK KOMISIJE ZA PRIZNANJE PRI SVETU OBČINE ŠOŠTANJ SREČKO POTOČNIK

Prvomajsko srečanje na Pristavi

Dolga snežena zima, kratka pomlad in vročina za prvomajske praznike je na plano pritegnila mnogo pohodnikov, ki so prišli na tradicionalno srečanje občanov Občine Šoštanj. Člani TD Pristava so se potrudili in postavili na prireditveni prostor velik šotor, ki je še kako prav prišel ob žgočem soncu na dan prireditve.

Pozdravni govor predsednika TD Pristava. Foto: Aleksander Grudnik

Preizkusili so tudi nove klopi, ki jih je za prireditve nabavila Občina Šoštanj. Dopoldne so na prireditveni prostor pričeli prihajati iz vseh smeri pohodniki, katere je gostitelj pogostil z okusnim golažem. Za zabavo je poskrbel ansambel Gamsi, ki je na plesišče, kljub žgočemu soncu, privabil veliko ljudi. Uradni del je pričel predsednik TD Pristava Jože Miklavžina. Po pozdravu vseh prisotnih, se je razgovoril o zgodovini praznovanja 1. maja na Pristavi. Ta so se pričela okoli leta 1980, ko so se Gaberški fantje odločili, da bodo vsako leto nekaj dni pred prvim majem taborili na Forhteneku. Da je bilo od tega tudi kaj koristnega, so edinima prebivalcema pod razvalinam Forhteneka, Pavli in Viktorju pomagali pri obnovi njune domačije. Ko so po nekaj letih končali s temi taborjenji, pa so se Pristavčani organizirali v društvo in pričeli s prvomajskimi kresovanji pod Forhtenekom.

Pohodniki. Foto: Aleksander Grudnik

Ker pa je bilo prizorišče preveč oddaljeno od ceste, s kresovi pa močna konkurenca, so se kasneje odločili, da bodo kresovanje prepustili raje drugim, sami pa bodo na dan 1. maja izvedli srečanje občanov, sprva pod razvalinam kasneje pa na novozgrajenem prireditvenem prostoru na Pristavi. Predsednik društva se je še zahvalil obiskovalcem za njihovo prisotnost, nato pa so Gamsi zopet pričeli igrati.

Jože Miklavžina in Gamsi. Foto: Aleksander Grudnik

Jožeta sem zadnjič videl na tem srečanju, ko se je poln energije in načrtov pomenkoval z obiskovalci. Komaj si je vzel čas za fotografiranje z ansamblom Gamsi. Dober teden za tem pa nas je presenetila tragična vest, da je nenadoma umrl.

A.GRUDNIK

Prvomajsko srečanje na Graški gori

Brez žuganja s pestjo in dostojanstveno

Saleško savinjski sindikati so priredili na Graški gori prvomajski shod in pohod na Jesenjakov vrh. Udeležencem iz Saleške doline se je pridružilo tudi veliko število korošcev in savinjanov, saj je motiv prireditve z dolgoletno tradicijo zavzemanje za delavske pravice in opozarjanje na nepravilnosti v naši družbi.

Pozdrav z nageljkom. Foto: Jože Miklavc

Srečanje se je pričelo z Zdravljico in Internacionalo, ki ju je izvedel Pihalni orkester Premogovnika Velenje, s pesmijo pa so ju pospremili člani Moškega pevskega zbora Kajuh.

Množica več kot tisoč udeležencev koroške, šaleške ter savinjske doline se je udeležila prvomajskega srečanja na Graški Gori. Foto: Jože Miklavc

Množici več kot tisoč udeležencev je spregovoril Aleš Vodovnik, predsednik sindikalne podružnice SKEI Gorenje Notranja oprema. V govoru je izpostavil pridobljene vrednote sindikalnega gibanja skozi čas, vse slabši položaj delavcev in državljanov v zadnjih letih ter vlogo sindikatov za ponovno vrnitev časti delovnim ljudem. Morda bo izrečena zahteva za spremembo miselnosti mnogih lastnikov kapitala, ki razen nekaterih svetlih izjem, ki ostajajo spoštljivi do svojih sodelavcev in v njih ne vidijo le stroška, ostala le puhlica sindikalnega govornika. Ostaja pa dejstvo, da bodo morali ljudje spet še bolj radikalno zavarovati svoje preživetje, kar ne bi bilo nikomur v čast.

Vodovnik je izpostavil zahtevo sindikatov in delavcev, da se ohrani dvodnevni praznik dela ne le kot potrebo za počitek ob vse večjih obremenitvah in psihičnih pritiskih, temveč tudi zato, ker se malemu človeku jemlje vse več pravic. Po koncertih pihalnega orkestra in pevcev je skupina predstavnikov udeležencev položila venec k spomeniku Nošenje ranjencev. Spontani, tradicionalni pohod na 3 km oddaljeni Jesenjakov vrh je bil za mnoge prava planinska sprostitev. Ob pomoči Premogovnika Velenje so organizatorji po desetih letih spet omogočili vsem udeležencem brezplačen prvomajski golaž. Ob glasbenem programu pa so se mnogi znali zabavati v pozno popoldne.

JOŽE MIKLAVC

Slavnostni govornik Aleš Vodovnik. Foto: Jože Miklavc

Pokerstars tokrat na minus 162!

Globoko v jamo, a globlje ni šlo

Ekstremna lokacija navdušila vsega vajene »hazarderje«

Največja spletna stran za igranje pokra na svetu PokerStars je v sodelovanju z Muzejem premogovništva Slovenije v Velenju ter moškim duetom Poles & Bavec, 8. maja organizirala ekstremni turnir pokra, ki je potekal na globini 160 metrov pod zemljo. V družbi profesionalnih igralcev pokra in drugih ljubiteljev te igre so se znani Slovenci, med njimi Fredi Miler, 6pack Čukur, Tim in Toni iz skupine In&Out, Igor Bračič (Slon in sadež), Katja Jevšek, Klemen Klemen, Iztok Melanšek skupine Tabu in drugi, pomerili v prvem podzemeljskem turnirju pokra pri nas. Gostitelja dogodka sta bila popularna TV voditelja in prva slovenska člana ekipe PokerStars Peter Poles in Dani Bavec, ki sta na dogodku zelo uživala. Dogodek je bil poleg igranja pokra po pravilih zakupljenih tv licenčnih produkcijskih serij tudi koketiranje z mediji, množično fotografiranje protagonistov v knapovskih oblačilih in ne nazadnje, obilna knapovska pojedina slastnih kranjskih klobas. Že sam prijazen, topel sprejem je navdušil vse vpletene znane medijske osebe, najboljše profesionalne pokeraše ter novinarje, fotografe in kamermane.

Šef Muzeja premogovništva Slovenije Stojana Špegla. Foto: Jože Miklavc

Po srhljivem spustu z dvokabinskim »skipom«, ki je bil za nekatere zares ekstremna pustolovščina popolne teme, ropota in prepiha (da o klavstrofobiji ob skoraj »prostem padanju« ne govorimo!), so opravili obvezno »gasilsko« fotografiranje, nato pa so si spremljevalci in novinarske ekipe lahko ogledali muzejske eksponate, rudnik izpred stotih let »v živo«. Še najbolj razburljivo je bilo doživetje kar dveh jamskih

nesreč leta 1893, januarja in decembra, ki sta povzročili množico smrtno poškodovanih knapov.

Čukur in Ana Jevšek. Foto: Jože Miklavc

Zanimivo pa je bilo tudi spremljanje pokeraških spopadov - brez Katjinih vremenskih napovedi (kot je dejala brez vnaprej pripravljenih vremenskih kart in prognoze ne gre). Dogajanje so ves čas prenašali direktno s kote minus 162 m v internetno omrežje. Premogovski sodelavci, njihova služba za stike, vodnik po muzeju Aleš Rehar in vodja muzeja Stojan Špegel, so opravili zares izjemno delo.

Voditelja Pokerstara sta v muzejski jami poklonila šest tisočakov v dobrodelne namene. Foto: Jože Miklavc

»Navdušena sva nad družino, ki se je zbrala tako globoko pod zemljo, od najinih prijateljev iz slovenske zabavne scene, do profesionalnih igralcev in ostalih ljubiteljev pokra«, je v živo komentiral Velenjčan Peter Poles, ki si je ob tem nadel temna modna očala. »Ambient je resnično veličasten, adrenalin pravega poker turnirja pa daje dogodku še poseben pečat.« Na turnirju pa se ni zabaval le Poles, razposajeno so odigrali partije vsi ostali igralci, ki so se v večini izkazali za dobre poznavalce pokra.

Na ekipnem tekmovanju je tako prvo mesto zasedla ekipa, v kateri so se zbrali Iztok Melanšek iz skupine Tabu, profesionalna igralca Matej Kalčič in Andreja Bešter ter spletni kvalifikant Robert Marolt. Drugo

mesto je zasedla ekipa, ki so jo sestavljali Andrej Žiberna iz Poker-news, spletna kvalifikanta Nikola Goričanec in Kristijan Voler ter profesionalni igralec Simon Mikek. Na tretjem mestu pa so pristali 6pack Čukur, Klemen Klemen, spletni kvalifikant Damir Omerčević in Maja Cubr iz ljubljanskega Društva Projekt Človek.

Ob koncu dogajanja sta Poles in Bavec v imenu PokerStars-a in lastnem imenu, podarila znatna donatorska sredstva, po 3000 € dobrodelnim organizacijama prvi Medobčinski zvezi prijateljev mladine Velenje ter drugi Društvu Projekt Človek.

JOŽE MIKLAVC

Popularni slovenski pokeraši so se postavili za List. Foto: Jože Miklavc.

Marjan Tekauc ustvarja že pol stoletja

Jubilejna fotografska razstava Šoštanj nekoč in danes

Marjan Tekauc, studijski in fotograf družbenega in družabnega življenja, je v svoji karieri in s svojo dejavnostjo dal pečat Šoštanju ter Šaleški dolini. Od ljubitelja fotografij, ki je pred domala pol stoletja naredil prvi fotografski posnetek, do mojstra-obrtnika, ki je v štirih desetletjih svojega studia v Velenju, obdelal in izdelal na sto tisoče svojih in posnetkov občanov, je zagotovo tudi človek, ki je znal poiskati dokumentarne, umetniške, krajinske, portretne ter druge motive, ki so z leti in desetletji stkali neprecenljive arhive. Svoje lastne in tiste, občanov in poslovnih partnerjev.

Foto: Jože Miklavc

V svoji skromnosti in podjetniškem tempu, je bil Tekauc in je še (že nevarno blizu sklenitvi aktivne delovne dobe), na Kardeljevem trgu v Velenju zanesljiv fotograf, nekakšna ikona s tega področja, ki je izdelal sto tisoče fotografij. Malih in velikih, črno belih in barvnih. Ob družinskih dogodkih je doživljal srečo rojstva otrok, lepoto cerkvenih obredov, zaljubljenost ob sklenitvah zakonskih zvez, rajanje ob družinskih jubilejih ter

v poslovnem okolju posnel mnoge dogodke. Tudi za časopise in revije je posnel ali kar odstopil nemalo atraktivnih posnetkov, včasih tudi reševal poklicne kolege, fotografe in novinarje, da na tiskarskem papirju ni bilo belih fleh. Da je Marjan Tekauc tudi etnografski fotograf pričajo stari, še črno beli posnetki iz Šoštanja, ki bodo ostali kot mala kulturna dediščina za spomin še stoletja.

Že kmalu se je oprijel tudi sodobne digitalne tehnike snemanja in izdelave fotografij, vseskozi je ostal soliden in poslovno nevsiljiv, saj je njegovo delo, poslovnost in kakovost že kmalu prepoznala množica partnerjev in občanov, ki se vztrajno vračajo v znameniti studio »Tiki«, ki v Velenju deluje že polna štiri desetletja.

Razstavo je odprl je Direktor Muzeja Velenje Damijan Kljajič. Foto: Jože Miklavc

Pred kratkim je v Muzeju na Velenjskem gradu, v sodelovanju z Muzejem Velenje postavil razstavo fotografij Šoštanja in Šaleške doline »Šoštanj nekoč in danes«. Njegove fotografije starega kraja, podiranja zgradb in cerkve zaradi ugrezavanja zemlje po rudarjenju, so pustile sledi časa in preobrazbe. Novejše pa so dokument razvoja doline ter detajlov in sprememb bivalnega okolja ter arhitekture. O njegovem delu, po-

slanstvu fotografa in razstavljenih delih je spregovoril direktor in odličan fotograf Damijan Kljajič. Med drugim je dejal, da »ima dobra fotografija veliko izpovedno, estetsko in umetniško vrednost, če pa je na njej ujet svet iz okolja, ki se nenehno spreminja, pa še toliko večjo. Za mnoge ima veliko izpovedno moč naravoslovna in krajinska fotografija. »Vsi, ki ste se zbrali ob razstavi Marjana Tekauca Tikija, ga nedvomno poznate kot mojstra in kot odličnega študijskega fotografa, morda pa vas le malo pozna Marjana kot neprecenljivega fotografa-krajinarja, ki s svojimi kamerami zelo rad in pogosto zabeleži pokrajinske posnetke in detailje narave. Še zlasti okolje Šoštanja in okolice Šaleške doline, ker te kraje in posebnosti še posebej pozna, saj je tod preživel vse svoje življenje«.

Razstavo si je z zanimanjem ogledovalo veliko gostov. Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Tekauca že desetletja spremlja službeni partner-sodelavec Marjan Gostečnik, ki kot desna roka in senca svojemu delodajalcu, opravlja delo, ki je potrebno za zanesljivost pokrivanja naročenih foto-dogodkov. Oba sta kot ena slika prijaznega obraza, saj svetujeta o tehnikah snemanja, nakupu kamere, o napakah in dosežkih pri tem delu in se tudi sama še vedno učita izdelovati kakovostno fotografijo. Kot radi pravimo, učenje se nikoli ne konča, velja to tudi za svet te, bliskovito napredovane fotografske, digitalne in računalniške tehnike, povezane v foto-svet. Ko je ob zahvalah ob otvoritvi razstave povedal Marjan sam, je prve posnetke izdelal že pred okroglimi petdesetimi leti. Razstava v atriju Velenjskega gradu bo na ogled še ves junij.

JOŽE MIKLAVC

Krajevni praznik in spomin na podpis o kapitulaciji Nemčije

Včetrtek, 9. maja, ob dnevu Evrope, je bila v Topolšici v zdraviliškem parku pred spominsko ploščo slovesnost ob 68- obletnici brezpogojne vdaje nemških sil po zasedbi nemške vojske v tem delu Evrope, ko je general Aleksander von Löhr, poveljnik nemške armadne skupine E, podpisal kapitulacijo.

V spomin na dogodek Krajevna skupnost Topolšica praznuje krajevni praznik, ob spominski sobi pa se srečujejo takratni borci, člani borčevske organizacije za vrednote NOB in osvoboditelji vojne za Slovenijo ter mnogi drugi. Obležje tega pomembnega dogodka v zadnjih desetletjih izgublja pomen, saj ni videti, da bi šlo za obujanje spomina državnega pomena. Zato je organizacija prireditve v sodelovanju z občino Šoštanj ter društev in združenj iz Šaleške doline, toliko večjega

pomena. Program so izvedli člani Pihalnega orkestra Zarja, Moški pevski zbor Kajuh ter učenci osnovne šole iz Topolšice, ki so izvedli recital ter zapeli in igrali.

Zbranim sta spregovorila Herman Pergovnik, predsednik KS Topolšica in slavnostni govornik, župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki sta čestitala domačinom ob krajevnem prazniku. Menih je v nagovoru izpostavil dejstvo, da je »8. maja kapitulirala Nemčija, dan kasneje je bilo razglašeno premirje. Čeprav so 9. maja v Ljubljano vkorakale enote 29. hercegovaške divizije in 7. korpusa slovenske partizanske vojske, se vojna takrat v Sloveniji ni končala, saj so spopadi potekali še v naslednjem tednu. Poslednji boji so se odvijali še 15. maja na Poljani. Na ozemlje Slovenije se je po večmesečnem umiku z juga Balkana valila nemška armadna skupina E.« Menih je na kratko orisal takratno dogajanje v neposrednem okolju Savinjske in Šaleške doline, dejal pa je tudi, da »ni

Zbranim je spregovoril župan občine Šoštanj Darko Menih. Foto: Jože Miklavc

opravičila za krute usode posameznikov in za zločine proti človeštvu. Danes smo Slovenci politično in idejno sicer različni in na trenutke ne najdemo skupnega pogleda na preteklost, vendar je nujno, da najdemo skupno pot, ki nas bo združevala, da bomo lepše in mirneje živeli«. Darko Menih je dodal še misli, »da svoboda ni prišla sama od sebe, za to je zaslužnih niz dogodkov in ljudi, med prav gotovo vi, borke in borci NOB. Seveda pa bi morali mediji in zgodovinarji še bolj poudariti, da se je ta zgodovinski trenutek zgodil pri nas, v Topolšici, v vasici s tisoč prebivalci. Takšna srečanja kot je današnje se morajo dogajati, da nas opominjajo in hkrati prepričujejo, da se grozodejstva iz preteklosti ne bi več ponovila«. Župan je zaključil s poudarkom, da ni prav, da odgovorni v državi vsako leto znova pozabljajo na ta dan in na Topolšico, dogodek in kraj omenjajo le še »mimogrede«.

Prapori v čast in spomin na dogodek v Topolšici pred 68 leti. Foto: Jože Miklavc

V Topolšici se je ob dnevu Evrope zbralo veliko občanov iz vse šaleške doline. Foto: Jože Miklavc

Zahvalil se je glavnemu organizatorju dogodka, Območnemu združenju borcev za vrednote NOB Velenje, njenemu predsedniku g. Bojanu Kontiču, soorganizatorjem, Hermanu Pergovniku ter vsem nastopajočim.

Po položitvi venca k spominski plošči, ob sprevedu praporov in slovesni glasbi, se je prireditev zaključila z malce trpkim priokusom, kot da se poizkuša namerno zmanjševati pomen dogajanja v Topolšici, kot da se podpis in s tem kapitulacija nista zgodila prav tu in kot, da pri vsem ne bi imeli svoje pomembne vloge takratni osvoboditelji naše dežele in zaslužni domačini.

JOŽE MIKLAVC

Skrb za divjad

Lovska družina Smrekovec je v soboto, 18. maja organizirala srečanje s krajanji na igrišču v Florjanu. Namen srečanja je bil zblizanje s prebivalci, ki jih pokriva lovski revir te družine. Pogoj za uspešno sobivanje med prebivalci, divjadjo in skrbniki lovišč je zagotovilo dialog, zato so lovci računali, da bo v sproščenem vzdušju le ta utrdil medsebojne vezi.

Žal so krajanji pobudo očitno sprejeli z zadržkom oziroma kar neresno, saj se jih je predhodno prijavilo skoraj 300, po besedah starešine družine Dušana Gorenc pa se je srečanja udeležila slaba tretjina prijavljenih. Škoda, kajti pripravljene hrane je bilo za toliko ljudi, kot se jih je prijavilo. Hrana pa, najbrž vsi vemo, ni poceni. Nekoliko razočarani so lovci dogodek vseeno izvedli in se posvetili tistim, ki so se ga udeležili. Ti so imeli na voljo brezplačen golaž, živo glasbo, streljanje z zračno puško in srečelov, tako, da je druženje kljub okrnjenosti uspelo. Srečanja se je udeležil tudi šoštanjski župan Darko Menih.

Starešina Dušan Gorenc na srečanju v Florjanu. Foto: Milojka B. Kompnej

Seveda pa dogodek ne vpliva na vsakodnevno dejavnost članov LD Smrekovec, ki pokriva področje devetih revirjev; Smrekovec, Šentvid-Kramarica, Skorno, Lom, Florjan Topolšica, Bele Vode, Slanica-Kloše, Lokovica in Visočko, v izmeri 5846 hektarov lovskih površin. Njihova glavna naloga je gospodarjenje z loviščem, v katerem je stalno naselje-

na srnjad, gamsi, jelenjad, prašiči, race mlakarice, zajci, kuna zlatica in belica, vrane, srake, šoje, krokariji in kormorani. Pogrešajo pa fazane, jerebice, petelina, belega zajca in svizca. Žal je v naravo posegel človek, predvsem so živali pregnale posledice rudarjenja, turizma, motorizacije, na odsotnost nekaterih vrst pa vplivajo tudi spremenjeni klimatski pogoji. Seveda na odsotnost nekaterih vrst vplivajo tudi pozidave, melioracije in škropljenje v kmetijstvu.

Nemir v lovišču je tako skupen problem vseh lovskih družin.

Lovci pozimi skrbijo za divjad s polaganjem krme in izdelovanjem krmišč, poleti čistijo travne površine da jih ne zaraste gozd, komunikacija s prebivalci pa teče ves čas, saj divjad povzroča škodo na travnikih.

Gospodar družine v družbi z lovcem Jožetom Koželjem in Danico. Foto: Milojka B. Kompnej

Lovska družina Smrekovec je bila ustanovljena že leta 1947, ko se je imenovala LD Šoštanj. Po razdelitvi na dve družini LD Ravne in LD Šoštanj Topolšica se je v letu 1967 iz slednje preimenovala v LD Smrekovec. Trenutno šteje 51 članov, dva sta pripravnika, sedež imajo v Belih Vodah. V svojih vrstah imajo tudi pevski zbor, prav tako organizirajo nekaj prireditev. Družina ima v upravljanju dve lovski koči in bivak. Za to pretežno skrbi gospodar družine Damjan Turinek, seveda pa je skrb razširjena tudi na druga področja in zajema vse člane.

MILOJKA B. KOMPNEJ

»Alpe so najzanimivejše turistične območje na svetu«

VSolčavi je v četrtek, 23. maja, potekal dan Alpske konvencije. Pripravili so ga ministrstvo za infrastrukturo in prostor, ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, občina Solčava ter tamkajšnji Center Rinka. Predstavili so stanje v Alpah s posebnim poudarkom na temi »Trajnostni turizem v Alpah«

Alpska konvencija je dogovor podpisan med državami, ki ležijo na območju Alp. Ta dogovor omogoča skupno in usklajeno politiko ter ravnanje z alpskim prostorom. V zvezi s tem države nenehno spremljajo stanje v tem posebnem prostoru in o stanju tudi pripravljajo poročila. Držav pogodbenic je devet, med njimi Slovenija, občin pa je pri nas okoli 60. V konvenciji so omenjene tudi Bele vode, Ravne, Topolšica in Zavadnje.

Govorniki na Dnevu Alpske konvencije v Solčavi.
V sredini generalni direktor direktorata Marjan Hribar. Foto: Marija Lebar

Osrednja tema poročila o stanju Alp, pri katerem so sodelovali pogodbenice Alpske konvencije in opazovalci, je trajnostni turizem. Na to temo je v Solčavi tudi potekal omenjeni dogodek. Blanka Bartol z direktorata za prostor na ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter slovenske kontaktne točke za Alpsko konvencijo je poudarila, da so Alpe prostor

številnih dejavnosti, vključno s turizmom, zato je iskanje ravnotežja med njimi še posebej pomembno. Pri tem je ključna na eni strani vloga lokalnih skupnosti, ki iščejo svoje razvojne priložnosti na osnovi lokalnih virov, pa tudi državnih politik, ki morajo znati prepoznati specifičnost gorskih območij kot so Alpe. Taja Ferjančič iz Stalnega sekretariata Alpske konvencije je navzočim pojasnila aktivnosti Alpske konvencije ter vlogo in vsebino poročila o stanju Alp, ki podaja definicije trajnostnega turizma, pregled politik trajnostnega turizma ter določila in usmeritve Alpske konvencije. V poročilu je predstavljeno stanje turizma v Alpah, izzivi, s katerimi se destinacija sooča.

Bistvene ugotovitve poročila je predstavil mag. Marjan Hribar, generalni direktor direktorata za turizem in internacionalizacijo na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Od leta 2010 Alpe postajajo ena najpomembnejših turističnih destinacij na svetu, saj jih letno obišče 95 milijonov turistov in 60 milijonov dnevnih obiskovalcev. Kot je poudaril Hribar, je trajnostni turizem v Sloveniji na področju spodbujanja in promocije zelenega turizma trdno na začetni poti. Da so dogodek letos organizirali prav v Solčavi ni naključje, saj si tukajšnja občina v tesnem sodelovanju z vsemi ostalimi deležniki in lokalnim prebivalstvom prizadeva za turizem v obliki in obsegu, ki ga tako krhko okolje lahko prenese. »Solčava je svetel primer, ravnanja z okoljem in je prejemnica naziva EDEN, kar napoveduje tukajšnjemu trajnostnemu razvoju svetlo perspektivo,« je pojasnil Marjan Hribar.

Poročilo je po Hribarjevih besedah pokazalo, da bo Slovenija med drugim morala pozornost posvetiti prometu v Alpah. Prometne verige naj bodo čim krajše, upoštevajo naj se lokalne danosti in domači dobavitelji. Pomembno je upoštevati tudi omejenost nastanitvev v alpskem prostoru in demografske kazalnike, da bodo mladi domačini v svojem okolju videli perspektivo v sonaravnem gospodarjenju in ostajali, ker bodo tukaj imeli zagotovljeno dostojno eksistenco. Kot dober primer je navedel Tirolsko.

Solčavski župan Alojz Lipnik je pozdravil srečanje dveh nivojev - lokalnega in državnega. »To sodelovanje želimo še okrepiti mi s konkretnimi izkušnjami iz prakse, saj lahko ponudimo veliko zanimivega za višje nivoje odločanja. Prav tako pa se želimo seznaniti s primeri dobre prakse drugod. Za nas Alpska konvencija ni mrtev list papirja, mi z njo živimo, saj je neokrnjena narava naša primerljiva prednost.«

MARIJA LEBAR

»Za učinkovitejše poslovno okolje in več delovnih mest«

Vtorek, 21. maja, so se v velenjski Vili Bianca na redni letni skupščini srečali predstavniki gospodarskih družb - članic Savinjsko šaleške gospodarske zbornice (SŠGZ). Prisotni so bili tudi nekateri župani in predstavniki lokalnih skupnosti. Osrednja točka dnevnega reda je bila namenjena razpravi o potrebnih ukrepih za bolj konkurenčno poslovno okolje tako v nacionalnem kot tudi lokalnem merilu.

Predsednica upravnega odbora zbornice dr. Cvetka Tinauer je v pozdravnem govoru preletela nekatere glavne teme, s katerimi so se na zbornici aktivno ukvarjali v obdobju enega leta, to je od prejšnje skupščine. Med njimi je izpostavila korupcijo, o kateri se je začelo več govoriti in pisati. Temi je posvetila pozornost tudi Gospodarska zbornica Slovenije, ki je pripravila odmeven dogodek z naslovom Vpliv korupcije na gospodarstvo. »Ker pravosodni sistem ni poskrbel, da bi lahko ločili med dobrimi in slabimi menedžerji, dobrimi in slabimi uradniki, med dobrimi in slabimi politiki, danes veljamo za slabe vse,« je dejala Tinauerjeva in nadaljevala, da slab sloves Slovenije gotovo ne bo pritegnil etičnih in poštenih tujih vlagateljev, ki pa jih naše gospodarstvo nujno potrebuje.

Še vedno na državni ravni ni volje za spodbujanje malega in srednjega podjetništva, učinkovitost državne uprave pa je tabu tema, je menila predsednica. Temu mnenju so se pridružili nekateri prisotni razpravljalci,

med njimi dr. Marko Mavec z ERICA, ki so opomnili na rezanje plač v javni upravi tako dobrim kot slabim uradnikom, ki se jim pogosto ne zdi niti vredno, da bi odgovorili na pobude in potrebe podjetij, ki jih ta nanje naslavlja. »Podjetja morajo biti konkurenčna, naj se začne urejati tudi konkurenčnost javne uprave,« je med drugim menil Mavec.

Utrinek s skupščine zbornice. Foto: Marija Lebar

Štefanija Kadliček iz družbe Trgotur je nekoliko podrobneje predstavila novosti in spremembe delovno pravne zakonodaje, s katero podjetniki niso v celoti zadovoljni. Anton Ploštajner iz BSH in Mirko Strašek, direktor KLS Ljubno sta ob tem menila, da ni težava toliko v sami zako-

nodaji, kot v nadziranju izvajanja in sankcioniranju ob kršitvah. Strašek je menil, da se marsikdaj preveč čaka, kaj bo ukrenila država, v podjetju samem pa se ne potrudijo dovolj, da bi poiskali vse rezerve in da bi delo ter delovno mesto postalo vrednota.

Predstavnica Mestne občine Velenje Karla Sitar je zbranim predstavila predlog odloka o spodbujanju podjetništva v tej občini. Zaradi vse večje brezposelnosti so se na velenjski občini odločili, da pripomorejo k ustanavljanju podjetij in novih delovnih mest, za kar so že v letošnjem proračunu namenili 50.000 evrov. Odločili so se tudi za spodbujanje socialnega podjetništva in različne oblike kot so zadruga in zavodi. Tudi doslej so v MOV že imeli različne vzvode za spodbujanje podjetništva.

Člani upravnega odbora zbornice so se seznanili tudi z realizacijo lanskega načrta dela in finančnega načrta. Zbornica je kljub zaostrenim pogojem poslovala pozitivno in ustvarila nekaj dobička. Predsednica Tinauerjeva in direktor mag. Franci Kotnik sta predstavila še načrte za letos. Vsi dokumenti so bili potrjeni.

Skupščina je sklenila, da SŠGZ prevzame pobudo pri povezovanju regionalnih gospodarskih in območnih obrtno-podjetniških zbornic ob trasi 3. razvojne osi z namenom bolj učinkovitega nastopa v dialogu z vlado in pristojnimi ministrstvi.

MARIJA LEBAR

Kmetijska zadruga Šaleška dolina

Na občnem zboru o lanskem uspešnem poslovanju

Nedavno so se člani in zaposleni Kmetijske zadruge Šaleška dolina Šoštanj zbrali na rednem letnem občnem zboru, ki je potekal v prostorih zadruge v Metlečah. Poleg ostalih gostov sta se občnega zbora udeležila tudi direktor Zadrुžne zveze Slovenije Bogdan Štepec in župan občine Šoštanj Darko Menih. Kot je bilo razbrati iz poročila direktorja Ivana Drevca, je zadruga kljub oviram poslovala uspešno. »Kljub velikim preizkušnjam ocenjujemo poslovno leto 2012 kot izredno uspešno,« je podčrtal direktor Ivan Drev. Zadruga je lani ustvarila skoraj 11.650.000 evrov čistega prihodka, kar je za 3,8 odstotka več od predhodnega leta. Čisti izid obračunskega obdobja je znašal 16.650 evrov.

Direktor je predstavil tako uspehe kot težave, s katerimi so se srečevali v letu 2012. Z odkupom kmetijskih pridelkov so ustvarili 45,2 odstotka prihodkov, s trgovinsko dejavnostjo vključno s kmetijskim repro-materialom 47,1 odstotka, z lastno proizvodnjo na Turnu in v Ravnah 6,3 in z ostalimi dejavnostmi 1,4 odstotka skupnih prihodkov.

Pri tem se direktorju zdi pomemben podatek, da je v prihodkih zelo visok delež odkupa kmetijskih tržnih viškov, to je primarne zadrुžne dejavnosti. Odkupili so več kot 10 milijonov litrov mleka, To je 2 odstotka več kot leto poprej. Vsega oddajo v Mlekarno Arja vas. Poudarjeno je bilo, da je mleko brez gensko spremenjenih organizmov.

Pri odkupu mladega pitanega goveda je bil promet nekoliko nižji, pri ostali goveji živini pa enak kot leto poprej. Pomemben delež v tem segmentu pripada odkupu eko živine. »Po finančnem in proizvodnem razsulu tovarne Košaki pri distribuciji eko mesa dobro sodelujemo s Kmetijsko zadrugo Rače,« je omenil Drev. Dobro je bilo tudi trgovsko poslovanje, ki je bilo za 4 odstotke višje od leta 2011 in kar 2 odstotka nad načrtovanim. Za doseganje takih poslovnih izidov je bilo potrebno maksimalno zalaganje vseh zaposleni, je dodal Drev in izpostavil dobro sodelovanje med upravo in članstvom zadruge.

»Pohvaliti želim dobro sodelovanje z ministrstvom za kmetijstvo in

okolje ter ministrom mag. Dejanom Židanom. Operativno smo sodelovali pri pripravi nekaterih predpisov, ki vplivajo na delovanje zadrug, med drugim pri uredbi o zelenem naročanju,« je povedal Drev.

Kot vidnejše ovire pri lanskem poslovanju – poleg splošnega stanja v državi in globalno – je direktor v prvi vrsti podčrtal novembrske poplave, ki so jih zelo prizadele. »Škoda bi bila še večja, če se ne bi vsi zaposleni tako potrudili in s pravočasnimi ukrepi omilili posledic vojne ujme.«

Na rezultate pri pitanju goveje živine in pridelave jabolk znatno vplivajo vremenske nevšečnosti, pa tudi izguba zemljišča po denacionalizaciji. Kljub temu so pri tem dosegli višji nivo kakovosti ob nižjih stroških. »V prihodnost zremo z optimizmom,« je povedal direktor in omenil še E-zadrugo, ki jo je lani skupaj s Šaleško ustanovilo šest slovenskih zadrug in bo tržila ekološke pridelke. Za letošnje leto v zadrugi Šaleška dolina načrtujejo kar nekaj investicij, med drugim skupaj z občino Šoštanj odprtje trgovine v Topolšici. Precej si obetajo tudi od neživilske trgovine, ki je bodo na 1.500 kvadratnih metrih odprli v Nazarjah – predvidoma v letošnjem septembru.

O dobrem sodelovanju med šoštanjsko občino in tukajšnjo zadrugo je spregovoril tudi župan Darko Menih. Župan je še dodal, da je veselje slišati tako pozitivno poslovno poročilo. Zbrane je nagovoril tudi direktor Zadrुžne zveze Slovenije Bojan Štepec. Pohvalil je delo zadruge, in med drugim podal informacijo o nakupu Semenarne, da bi imeli kmetje boljše nabavne pogoje. »Večina zadrug v Sloveniji posluje pozitivno, pomembno je da smo zadrुžniki složni,« je menil Štepec. Lidija Diklič z velenjske izpostave Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje je rekla, da svetovalna služba zelo dobro sodeluje z zadrugo, ki ji želi uspešno delo še naprej. V imenu Mestne občine Velenje je navzočo pozdravila Mojca Kodrič.

Ob zaključku so podelili tudi priznanja za dolgoletno zvesto sodelovanje kmetom članom. Prejemniki so Pavla Semprimožnik iz enote Šmartno ob Paki, Ivan Dvornik iz enote Velenje in Ivan Dvorjak ter Jože Ročnik iz enote Šoštanj.

MARIJA LEBAR

Foto: arhiv zadruge

10 let Raztoka

Mogoče bolj kod marsikje vedo kaj pomeni geslo Turizem s(m) o ljudje v Turistično razvojnem društvu Raztok iz Šentvida nad Zavodnjem.

V tej najmanjši krajevni skupnosti občine Šoštanj so pred desetimi leti ustanovili edino društvo tega kraja, v katerega niso včlanjeni samo domačini, ampak tudi ljubitelji narave in idiličnega okolja nad 1000 metri. Predsednik društva je Milan Kretič, upravitelj Andrejevega doma, priljubljene kolesarske in izletniške točke. Skupaj z nekaterimi, med katere se gotovo prištevajo Tatjan Lenko, Edo Žlebnik in Andrej Hladin so zasnovali društvo, ki temelji na promociji kraja, kot ekološko prijaznega in gostoljubnega. Med podpornike štejejo tudi Petra Rezman, ki je izdelal logotip z likom cerkvice sv. Vida. Poslanstvo jim kljub težavam uspeva. Raztok, ki pomeni kraj kjer se razdelijo vode, je v teh letih delovanja pripravil marsikaj dobrega. Predvsem so prepoznavni po delavnicah, kulinaričnih in drugih, po sodelovanju na sejnih v mestu Šoštanj in izdelanih likih, ki jih pokažejo na mednarodnem pustnem karnevalu. Po besedah predsednika turistične zveze Šoštanja Petra Radoje so nepogrešljivi, sploh v zadnjem obdobju, ko so izdelali lik štirih gozdnih mož - to so možje, ki pridejo iz gozda ljudi učiti kako naj ravnaajo z naravo. Pozimi, jeseni, poleti in pomladi. Nekaj tako izvirnega in poučnega je težko narediti čez noč, le tistim, ki znajo prisluhniti neskončnosti gozda, lahko uspe. Trudijo se izdelati učno pot, saj imajo v kraju in okolici kar nekaj znamenitosti, med njimi je Kavčnikova domačija, Žlebnikova domačija, cerkva sv. Vida ipd. »Ne bomo odnehali«, je povedal predsednik društva na svečani seji, ki je bila v soboto 25. maja, v Andrejevem domu. Tudi zato ne, ker delo društva podpira okoli 45 članov pa tudi tisti, ki prihajajo na Sleme vsakodnevno. Predvsem kolesarji in pohodniki.

Nagrajenci s predsednikom TZ Šoštanj. Foto: Milojka B. Komprij

Na svečani seji so razdelili tudi priznanja najbolj zaslužnim v teh desetih letih delovanja, čeprav si zaslužijo pohvalo vsi. Priznanje so dobili Milan Kretič, Anton Hladin, Vikica in Matjaž Voler. » Nagrada ni to kar dobiš, temveč to kar z delom postajaš«, je bila ena izmed misli, ki jo je vpletla moderatorka večera Vanja Kretič.

Svečanosti je dala pečat tudi glasba Tinkare Podvratnik in Urha Štifterja in pa priložnostna razstava Marka Klavska. Andrejev dom, ki je znan po odlični kuhinji pa tudi tokrat ni zatajil.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Čistilna akcija v Belih Vodah

Vsoboto 20.4.2013 je občina Šoštanj organizirala čistilno akcijo, kateri smo se pridružili tudi krajan Belih Vod. Zbrali smo se ob 8.30 uri na Heptu, kjer smo se razdelili v skupine, si nadeli rokavice, se oborožili z velikimi vrečami za smeti in se podali vsak na svoj teren.

Pridružilo se nam je tudi kar nekaj prostovoljcev s traktorji in prikolicami za odvažanje smeti, ki so se kar hitro nabirale. Čeprav smo opazili, da je smeti iz leta v leto manj, pa smo jih še vedno našli mnogo preveč. Zbiranje je bilo težavno, saj naše lepe Bele Vode ležijo kar visoko in smo želeli očistiti celoten teren od gostilne Grebenšek pa vse do Smrekovca, kar nam je tudi uspelo. To pa je seveda pomenilo, da smo se morali velikokrat spustiti od ceste po strmih nasipih do potokov in ponovno splezati nazaj, saj se je ravno tam našlo največ smeti, ki jih nekateri še vedno mečejo iz avtomobilov.

Poleg nešteto pločevink od pijač in praznih steklenic, se je našlo tudi veliko starih gospodinjstvih strojev, avtomobilskih delov, starih sodov, gradbenega materiala in še bi lahko naštevali. Akcijo smo zaključili ob 14. uri in se ponovno zbrali na Heptu, kjer smo lahko videli, koliko smeti smo nabrale vse skupine skupaj. Preveč!

Želimo si, da bi se ljudje zavedali, kako lahko je vreči smeti v koš za odpadke ali tudi odpeljati večje kose na odpad in kako ponosni bi lahko bili vsi skupaj, ko bi se lahko naslednje leto ob tem času pohvalili, da smo v naših lepih Belih Vodah našli malo ali nič smeti. Zato se vsi krajan in tudi obiskovalci našega prelepega kraja potrudimo, da bodo Bele Vode ostale resnično »bele« in čiste.

Foto: arhiv

Čistilna akcija v Gaberkah

V okviru akcije Očistimo Slovenijo 2013 je v Gaberkah KS organizirala že 10. očiščevalno akcijo.

Na zbornem mestu pred gasilskim domom se je zbralo okoli 60 prostovoljcev, katere je predsednik KS Gaberke Zvone Koželjnik pozdravil in jih razporedil po celotnem kraju. Največ jih je bilo poslano na območje potoke Velunje, ki je lani ob novembrskih poplavih naredila pravo razdejanje. Narasla Velunja je namreč takrat na celotnem območju svojega toka odkrila mnogo zasutih smeti in jih odnesla s sabo, nehoti pa je očistila tudi veliko dvorišč s stvarmi, ki so bile še uporabne. Te smeti in stvari je nato odložila na svojih brežinah, predvsem na vejah grmovja in te je bilo potrebno pobrati. Prostovoljci so prav tako očistili celotno Gaberško pot, spomenike NOB pri trgovini, okolico in zunanost Doma krajanov, glavno cesto, kritično točko na meji Gaberke – Plešivec, Športno igrišče in ostale javne poti. Okoli poldneva, ko je bila akcija končana in sta bila dva kesona polna, so se prostovoljci vrnili v gasilski dom, kjer jih je čakalo zaslužen okrepčilo.

A. GRUDNIK

Foto: arhiv

Taborniki čistili Pusti grad

Leto je naokoli in tudi tokrat smo se taborniki rodu Pusti grad Šoštanj, v sklopu Čistilne akcije občine Šoštanj, odpravili na delo.

Naš očiščevalni pohod smo izvedli v petek 19.4.2013, s pričetkom pri OŠ Karla Destovnika – Kajuha, kjer se je zbralo kar 80 parov pridnih rok, pripravljenih na boj s smetmi. Podali smo se čez mesto in se napotili proti Pustemu gradu. Nanj smo se povzpeli v dveh ločenih skupinah, kjer je vsaka ubrala svojo pot. Pridno smo pobrali vse smeti, ki smo jih le lahko odnesli iz narave in akcijo uspešno zaključili.

Čeprav se sami dobro zavedamo pomena našega okolja in zanj res lepo skrbimo, smo z veseljem priskočili na pomoč in pomagali čistiti naš kraj za tistimi malo manj vestnimi. Upamo, da smo naše delo dobro opravili in tako očistili šoštanjski kot tudi naš rodov simbol.

“Z naravo k boljšemu človeku!”

MOJCA ČEBUL

Foto: Eva Bolha

V Šoštanju zacvetelo na stotine tulipanov – na drevesu

Na vrtu vile Mayer v Šoštanju (parkovni del v neposredni bližini Cankarjeve ceste) je v teh dneh možno občudovati cvetoče drevo tulipanovca, ki je letos še posebej bujno zacvetelo. Lansko leto so namreč iz tega dela vrta vile odstranili suho lipo, ki je rasla v neposredni bližini tulipanovca in ga ovirala.

Mogočno drevo v višino meri slabih 22 metrov, obseg debla pri zemlji znaša 459 cm, na prsni višini pa 245 cm. Natančna starost drevesa sicer ni poznana, najverjetneje pa je bilo posajeno okoli leta 1900, v sklopu zasaditve vrta vile Mayer.

Tulipanovec (*Liriodendron tulipifera*) zaradi lepih, tulipanom podobnih cvetov, krasí parke in večje vrtove po vsej Evropi. V Evropo je bil iz Amerike prenesen okrog leta 1660 in se kmalu uveljavil kot priljubljeno okrasno parkovno drevo. V Sloveniji ne raste samoniklo, najstarejši tulipanovec pri nas je star 310 let in raste v parku na Brajdi pod graščino v Tolminu. Tulipanovec na vrtu vile Mayer je po oceni strokovnjakov eno najstarejših tovrstnih dreves na območju Savinjske statistične regije.

Posebne pozornosti je bil tulipanovec v vrtu vile deležen te dni, ko so najmlajši obiskovalci vile v pedagoškem programu z naslovom Odkrivajmo skrivnosti vrta vile Mayer presenečeno opazovali veliko mogočno drevo, na katerem »rastejo tulipani«.

ALENKA VERBIČ, VIŠJA SVETOVALKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Foto: arhiv občine Šoštanj

Mladost je Mladost

Dan pred некоč priljubljenim praznikom dnevom mladosti 25. Majem je velenjska okrepčevalnica Mladost praznovala 30 let obratovanja.

Jubilej so združili z uradno otvoritvijo novih prostorov, ki jih imajo pri Stekljeni direkciji. Praznovanje so obeležili, kot se spodobi. Poleg velenjskega župana Bojana Kontiča in načelnika upravne enote Fidela Krupića so se praznovanja udeležili nekateri predstavniki lokalne skupnosti, glasbeno pa sta dogodek obarvala Robert Goter in 6 pack Čukur. Slednja sta večkrat gosta tega priljubljenega lokala, ki ga imajo rade vse generacije. Osebe lokala je pogostilo goste z odličnimi in vsem znanimi čevapčiči, pleskavicami, burekom in kar je še njihovih dobrot. Kot najbolj stalni gostje Mladosti so bili prisotni tudi velenjski srednješolci, ki potrjujejo, da je Mladost kljub poplavi najrazličnejših lokalov s hitro hrano, še vedno ena in edinstvena.

Šef Mladosti Ameti Bajramali je na vprašanje Andreje Petrovič, ki je povezovala dogodek, kako je minil ta čas, spontano odgovoril. »Trideset let je minilo kot, da se je vse šele včeraj začelo«

Mladost ima svoje začetke kot rdeč kiosk na avtobusni postaji Velenje. Lokacija, dobra hrana, prijazno osebje, sta privabljala mlado in staro, tako, da se je objekt po skromnem začetku razširil. Žal le za nekaj časa, kajti gradnja Mercator centra jih je »umaknila« proti Stekljeni direkciji, kjer se je vse začelo znova. V majhnem kiosku, kjer si ob odhodu odnesel s seboj vse vonjave pripravljene hrane, a se naslednji dan spet vrnil, je izurjena ekipa delala dalje. V zadnjih mesecih so okrepčevalnici znova dali podobo, ki si jo takšen lokal in gostje tudi zaslužijo.

Foto: AK

Foto: AK

Mladost za mladost, je bil napis na majčki, ki jo je šef g. Bajramali podaril velenjskemu županu, vznok večletnega dobrega sodelovanja, 6 pack Čukur pa je Mladosti namenil še eno, novo - tisto, ki poje o devetdesetih. Letih in času, ki ga več ne bo. Mladost pa ostaja mladost.

MILOJKA IN AMADEJA KOMPREJ

Oblekica za drevesa

Odprtje treh »razstav« projekta Iz preteklosti v prihodnost z MODNIMI VELIKANI, je 29. maja zaokrožilo ustvarjalno delo, ki ga je koordinirala Ljudska univerza Velenje, na pobudo Mihe Cojhtre, znanega šaleškega oblikovalca.

Projekt je sofinanciralo Društvo za razvoj podeželja šaleške doline Las Leader, vse tri razstave pa so trajnostno naravnane. In kakšen je projekt? Ko se boste peljali mimo ali se ustavljali v Tresimirjevem parku ob Družmirskem jezeru, oz. otroškem igrišču, pri PV Zimzelen in v spominskem parku v Topolšici, boste zagledali oblečena drevesa. Tako je, številni sodelujoči so spletili oblekice za mogočne velikane, ki se zdaj pisano bohotoj sredi zelenja. Več o projektu v naslednji številki Lista.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: Dejan Tonkli

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
otvoritev	sreda, 1.6. ob 11:00	Otvoritev informacijske točke na Smrekovcu	Pod Domom na Smrekovcu	Občina Črna na Koroškem
košarka	nedelja, 2.6. ob 10:00	Elektra Šoštanj – Pingvini Ljubljana A (4. krog 1.SKL, 2. del za starejše pionirje U14)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 3.6. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
podelitev	ponedeljek, 3.6. ob 16:30 in 18:00	Podelitev predšolske bralne značke	Kulturni dom Šoštanj	MZPM Velenje – Klub Mladi za mlade
delavnice	torek, 4.6. ob 17:00	Torkova peta (ustvarjalnica za otroke in starše)	Majerjeva vila	MZPM Velenje
predstavitev	sreda, 5.6. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove interneta	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
rekreacija	četrtek, 6.6. od 14:00 do 16:00	Lokostrelstvo	Igrišče stare OŠ Bibe Roka	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	sobota, 8.6.	Krvavec (izlet, lahka pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
nastop	sobota, 8.6. ob 18:00	Zaključni nastop Twirling kluba Šoštanj	Kulturni dom Šoštanj	Twirling klub Šoštanj
nogomet	sobota, 8.6. ob 17:30	NK Šoštanj : NK Žalec (21. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
planinstvo	nedelja, 9.6.	Vrtača (2181m) - Karavanke (zahtevna pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
košarka	nedelja, 9.6. ob 10:00	Elektra Šoštanj – Helios Domžale A (5. krog 1.SKL, 2. del za starejše pionirje U14)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
zabava	nedelja, 9.6. ob 14:00	3. Metuljev dan v Topolšici	Park v Topolšici	Turistično društvo Topolšica - podeželje
rekreacija	ponedeljek, 10.6. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitev	sreda, 12.6. od 15:30 do 17:00	Informiranje in svetovanje o izobraževalnih možnostih	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
rekreacija	četrtek, 13.6. od 14:00 do 16:00	Lokostrelstvo	Igrišče stare OŠ Bibe Roka	Središče za samostojno učenje Šoštanj

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
planinstvo	sobota, 15.6.	Srečanje slovenskih planincev v Kamniški Bistrici	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
košarka	sobota, 15.6. ob 10:00	Elektra Šoštanj – Union Olimpija A (6. krog 1.SKL, 2. del za starejše pionirje U14)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rolanje	sobota, 15.6. ob 17:00	Šoštanj rola 2013 – rolanje po ulicah Šoštanja	Trg Svobode v Šoštanju	Mladinski center Šoštanj
razstave	sobota, 15.6. ob 18:00	Poletna Muzejska noč	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
rekreacija	ponedeljek, 17.6. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 19.6. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica; Osnove Word-a	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
rekreacija	četrtek, 20.6. od 14:00 do 16:00	Lokostrelstvo	Igrišče stare OŠ Bibe Rôcka	Središče za samostojno učenje Šoštanj
razstava	četrtek, 20.6. ob 19:00	Odprije razstave Feliksa Fruehauta – Sreča	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
predstava	četrtek, 20.6. ob 20:00	Iz življenja žuželk (AgledaŠ)	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 24.6. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
proslava	ponedeljek, 24.6. ob 18:00	Dan državnosti	Športno igrišče v Skornem	Turistično društvo Skorno
planinstvo	torek, 25.6.	Ravenska pot (pohod, lahka pot)	Pohod po mejah Raven	Planinsko društvo Šoštanj
predstavitve	sreda, 26.6. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica; Ustvarimo si Facebook profil	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
rekreacija	četrtek, 27.6. od 14:00 do 16:00	Lokostrelstvo	Igrišče stare OŠ Bibe Rôcka	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	sreda, 28.6. do 1.7.	Družinski planinski tabor	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj

Bogosluzna oznanila

združene župnije Šoštanj, Bele Vode, Zavodnje

Svete maše na 10. nedeljo med letom, 9. junija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 11. nedeljo med letom, 16. junija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Topolšica ob 10. uri.
Šentvid na Slemenu ob 16. uri.

Svete maše na 12. nedeljo med letom, 23. junija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Gaberke ob 8.30 uri.
Sveti Križ, lepa nedelja ob 10.30 uri.

Svete maše praznik apostolov Petra in Pavla, 29. junija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.

Svete maše na 13. nedeljo med letom, 30. junija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri (skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri (lepa nedelja).
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na 14. nedeljo med letom, 7. julija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.
Sveti Anton ob 11.15 uri (lepa nedelja).

Svete maše na 15. nedeljo med letom, 14. julija 2013

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 (lepa nedelja) in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 10. uri.

Datumi duhovnih vaj, oratorija

- Otroški zbor: Sv. Križ, 14. do 16. junij.
- Ministranti (dekanija): Sv. Križ, 21. do 23. junij.
- Birmanci: Sv. Križ, 25. do 27. junij, 27. do 29. junij, 22. do 24. junij (po razporedu, ki visi v Mihaelovem domu).
- Oratorij: od 1. do 5. julija.
- Romanje mladih v Taize od 5. do 11. avgusta.
- Duhovne vaje za mlade: Sv. Križ, 19. – 22. avgust.

Ljubilej

Petdeset let

Te dni je minilo že petdeset let, odkar sta si večno zvestobo obljubila Strahovnikov Martin iz Lokovice in Prodnikova Anica iz Velikega vrha.

Martinu, najstarejšemu izmed štirih otrok Strahovnikove družine, je glavo najbolj zmešala Anica, peta od desetih otrok Prodnikove družine, po domače Kolarjeve, iz Velikega vrha.

Tako sta se vzela v aprilu 1963. in se naselila v Lokovici, kjer sta si zgradila hišo. Letos sta zabeležila že zlat jubilej, 50 let skupnega življenja.

V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, ki sta jima podarili štiri vnuke, imata pa tudi že eno pravnukinjo.

Za svoj jubilej sta priredila slavlje, vsi navzoči pa smo se strinjali, da jima še nikakor ni videti, da je za njima že toliko let zakona.

Želimo jima še mnogo skupnih in zdravih let!

MELITA JELEN

Foto: družinski arhiv

Superjunakinja »Modrinka« in potok Toplica v Topolšici

Ko je minilo muhasto aprilsko vreme in se je pričel mesec maj, smo se otroci starejše skupine enote Urška v Topolšici podali v raziskovanje.

V sklopu projekta »Kulturna dediščina našega kraja« in »Moja reka si«, smo izdelali maskoto-»Superjunakinja Modrinko«, ki naj bi na prijazen način ozaveščala prebivalce in turiste o vseh lepotah potoka Toplice nekoč in danes. Sodelovali smo s TD Topolšica, Termami Topolšica, TD Topolšica Podeželje in ribičem. Z go. Saro Bastl in g. Markom Lesjakom smo spoznali, kje se nahaja termalni vrelec, kako pride voda v zdravilišče-bazene, kakšen je bil bazen nekoč in danes in zakaj je topla voda za Terme tako pomembna. Od izvira do Kolavterja smo se ob potoku, ki pozimi ne zamrzne, sprehodili z go. Jano Kovič. Izvedeli smo vse o perišču-pericah (ki so nam tudi uprizorile pranje perila nekoč), o merčnih mlinih, ki so stali na Toplici, o prvi elektrarni, ki je proizvajala elektriko za staro operacijsko dvorano, kjer so imeli prvi rentgen. Spoznali pa smo tudi ljudsko izročilo, ki govori o tem, kako je pujsa odkrila toplo vodo in o deklici, ki je skupaj z volovsko vprego padla v brezno na vrhu Loma.

Foto: arhiv vrtca

Danes je Toplica prijazna do račk, čapelj, malih ribic (potok služi za gojenje rib). Ob njem raste čudovito rastlinje, ki se v jutranji rosi blešči v soncu. Sprehod ob njem je sproščujoč, navdihujoč in človek ima občutek, kot da se ob njem za trenutek ustavi čas; še posebej, če si v plitvini zmoči noge v hladni vodi in si jih nato pogreje na soncu –» jih knajpa«.

Vse naše raziskave in odkritja o potoku Toplica in naša maskota »Modrinka« bodo skozi poletje na ogled v »Termah Topolšica«. Morebiti pa moč naše super junakinje v vas prebudi zanimanje, da se tudi vi podate po poti krajevnih lepot.

MATEJA GRABNER IN ZORANA GLOBAČNIK

Sodelovanje s starši je pomemben člen v verigi dela v vrtcu

»Sodelovanje med vrtcem in starši je pomemben vidik kakovosti predšolske vzgoje, saj prav to sodelovanje veliko prispeva k ustreznemu dopolnjevanju družinske in institucionalne vzgoje.« (Kurikulum za vrtce)

V vrtcu Šoštanj je sodelovanje s starši na visoki ravni. Nekajkrat na leto organiziramo popoldanska srečanja, ki so namenjena sproščenemu druženju otrok, staršev in strokovnih delavcev. Pri izbiri sodelovanja imamo strokovni delavci proste roke in lahko poiščemo zanimivo temo ali vsebino, ki je primerna za matično skupino.

Tako sva se s sodelavko odločili, da ob zaključku teme, kjer smo spoznavali samega sebe in svojo družino, pripraviva srečanje s starši in k sodelovanju povabiva še študente medicine iz Ljubljane. Le-ti izvajajo prostovoljen, neprofiten projekt, Medimedo, ki deluje pod okriljem Društva študentov medicine Slovenija in Društva študentov medicine Maribor. Poglavitni cilj projekta je namenjen otrokom drugega starostnega obdobja, da premagajo strah pred zdravnikom in pregledom. Tovrstno aktivnost so v našem vrtcu kolegice že izvedle z mlajšimi otroki v dopoldanskem času, študentje pa še niso sodelovali s starši, zato jim je bila ta skupna akcija v izziv. Z otroki smo se teden dni pripravljali

na to srečanje, prinašali so medvedke, fotografirali smo jih, jim izdelali zdravstvene izkaznice ter se z njimi igrali. Dopoldan smo medvedke pospravili v postelje in jih pripravili na popoldansko srečanje. Študentje so v eni igralnici postavili improvizirane ambulante, laboratorij, rentgen, operacijsko sobo in zobno ambulanto ter pričeli s klicanje pacientov.

Starši so se medtem igrali s svojimi otroki v čakalnici, otroci pa so pestovali medvedke. Zadržanost, ki je bila prisotna na začetku, je kmalu izpuhtela in vsi smo uživali v druženju in premagovali strah. Starši so od daleč opazovali, kako so otroci razlagali bodočim zdravnikom, kaj vse boli njihovega medvedka. Pospremili so ga v laboratorij, ga držali za tačko, ko so mu vzeli kri, spoznali so rentgen, opazovali operacijo in obiskali zobozdravnika. Nato so svojega medvedka odpeljali v lekarno, kjer so dobili zdravilo zanj in balonček zase.

Med pogovorom s starši smo z zadovoljstvom sklenili, da je bilo srečanje zanimivo in poučno. Eden izmed staršev pa je celo povedal, da smo v dveh urah naredili vse, da smo njihovega otroka krasno pripravili na operacijski poseg, ki ga čaka v naslednjem mesecu. Študentje, bodoči zdravniki, so bili veseli odziva otrok in staršev, priznali so, da niso vedeli, kaj naj pričakujejo, vendar je sodelovanje steklo gladko in lepo.

JOŽICA MALUS

Čebelice so naše prijateljice

V projekt EKO vrtec, spadajo tudi čebele. In tako smo v mesecu aprilu, več časa namenili spoznavanju čebel. Za začetek smo si ogledali fotografije čebelarke in čebelarja, ki sta nas obiskala jeseni.

Ogledali smo si tudi različne slikanice in prebrali dve novi pravljici (čebela Adela in čebela Sivka v deželi Medelandiji). Nato smo iz raznih letakov izrezali čebele, čebelnjake, čebelarje, med, medene izdelke in tako smo si izdelali plakat o čebelah. S pomočjo barvnega papirja in flomastrov smo si izdelali čebelnjak. In tako je nastal naš čebelji kotiček, v katerem so manjkale samo še čebele. Zato smo nekega dne začeli z izdelovanjem čebel. Naredili smo jih s pomočjo kaširanja balonov. Naslednji dan smo jih pobarvali s tempera barvami in dodali krila, tipalke ter oči.

ŠPELA BOŽIČ, HERMINA BEZOVNIAK KOMPREJ

Foto: arhiv vrtca

Realno in irealno

V mesecu maju in do začetka junija je v Mestni galeriji Šoštanj na ogled razstava Božidarja Srdiča iz Celja. Odprtje razstave je bilo 16. maja, slikar pa je z razstavljenimi deli preprosto navdušil ljubitelje umetnosti. Kulturni dogodek je sooblikovala Vesna Prelovšek iz Celja, ki je svoje življenje posvetila glasbi - pravzaprav trubadurstvu. Z močno interpretacijo latino napevov je poudarila avtorjev izbor razstavljenih del, o katerem je spregovorila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Božidar Srdič je v aktivnem življenju delal kot likovni pedagog, bančnik in kasneje samostojni podjetnik, kljub temu, da je po slikarski plati veliko obetal že v času šolanja na fakultet. A kot mnogi je ustvarjalno žilico podredil praktičnim oblikam preživetja, ter se šele kasneje v zreli dobi ponovno, avtorsko prepoznavno, vrnil v svet likovnega ustvarjanja. Kljub realističnim upodobitvam silijo njegove likovne rešitve v irealno, oziroma v prepoznavno nadrealistično govorico.

V zloženki, ki je bila izdana ob odprtju je likovna kritičarka zapisala: Božidar Srdič nam v obdobju svojega polnomočnega bivanja v slikarstvu odpira pogled v sfere osebno obarvane likovne interpretacije. Ta je sicer vpeta v realistični oblikovni koncept in ustvarjena z dovršeno likovno govorico, v kateri so figure, predmeti in stvari realni. A to so šele temelji za njegovo likovno zgodbo, ki se dviga v prav poseben, domišljjski, sanjski svet, poln simbolnih, asociativnih in metaforičnih rešitev. Njegove likovne težnje namreč segajo v irealno. V umetnosti je sicer (skoraj) vse mogoče, je dovoljeno brisanje mej med dogajanjem, med resničnostjo in imaginarnostjo, je dovoljeno ustvarjanje neobičajnega in povezovanje stvari, ki v naravi niso v sobivanju. In vendar je ta značilnost umetnosti

Peter Rezman. Foto: Dejan Tonkli

najizraziteje zastopana v nadrealističnem – surrealističnem slogovnem obdobju. Do njega ima posebno afiniteto tudi Božidar Srdič. V njegovem slikarstvu namreč realistični elementi, figuralni liki in krajinski izseki svobodno prehajajo eden v drugega in brez navidezne povezave tvorijo na novo inscenirane prizore, ki lahko eksistirajo le na nivoju umetniške ideje. Tako avtor sprošča svoje misli, doživetja ter uresničuje iskrive in domiselne rešitve, s katerimi postane eden redkih slovenskih likovnih ustvarjalcev, usmerjenih k nadrealističnim zanimanjem. Ta so namreč našla svoj izrazitejši odmev le pri Stanetu Kregarju, Štefanu Planincu in Lojzetu Adamljetu.

Božidar Srdič sicer redko razstavlja, a ko se odloči postaviti svoja dela na ogled, pusti nepozabno sled.

MILOJKA B. KOMPREJ

Bi bil Peter Rezman...Peter Rezman?

Peter Rezman ni novo ime v svetu literature, je pa zagotovo ime, ki ga v zadnjih petih letih pozna vsak, ki bere. Njegov zadnji roman, izdan v letu 2012, *Zahod jame* je med nominiranci za nagrado Kresnik, najboljši roman preteklega leta. A Rezmanova ustvarjalnost ni omejena samo na pisanje proze, poznamo ga tudi kot pesnika in dramatika ter scenarista, kot je bilo videti na zadnjem literarnem večeru v soboto 18. maja na Graški gori. Zanimiv pogovor, ki ga je vodil Andrej Makuc iz Slovenj Gradca, se je namreč začel s filmom *Obisk* iz leta 1988, v katerem smo prepoznali aktualno ekološko problematiko na račun rudarjenja in tukaj prisotne elektrarne.

Jedro večera, ki sta ga sooblikovala pesnik, pisatelj in dramatik Peter Rezman in prof. Andrej Makuc je bil predstavitev romana *Zahod jame*, z vsem kar je s tem povezano. Delovni naslovom *Na juriš literature* je privabil mnoge ljubitelje lepe pisane besede, zato je večer v zadovoljstvo organizatorja Draga Plazla popolnoma uspel.

Prof. Andrej Makuc, pisatelj, režiser, mentor, je svoje prvo vprašanje navezal na Rezmanovo delovanje v ekološkem gibanju in v nadaljevanju na njegovo delo v Premogovniku Velenje, kjer je pisatelj nekaj časa dejansko delal v jami. »Bi bil Peter Rezman, Peter Rezman brez premogovnika?« je bilo provokativno vprašanje, ki ga je zastavil vezano na jedro Rezmanovega ustvarjanja, to so velenjski rudnik, knapi in knapovščina.

Zagotovo ne, kajti premogovnik je avtorja zaznamoval tudi skozi družinsko življenje, zato je roman *Zahod jame* posvečen njegovemu tastu, ponosnemu knapu.

Andrej Makuc je s svojimi vprašanji spretno luščil motive in način Rezmanovega ustvarjanja, s katerim je v zadnjih desetih letih prodril v sam vrh slovenskih literarnih ustvarjalcev. Prejemnik Dnevnikove fabule za najboljšo kratko zgodbo iz leta 2009, je v svoji zreli dobi razvil neverjeten ustvarjalni opus, ki mu ni videti konca. Dokler bo in kolikor je globoka jama, kakor je zapisal ob koncu svojega romana.

Peter Rezman in Andrej Makuc med pogovorom. Foto: Milojka B. Komprej

Zahod jame, zadnji roman Petra Rezmana izdan pri založbi Goga, je svojevrsten spomenik rudarjem, žargonu in življenju, ki tudi v rudniku že zamira.

Kulturni dogodek so glasbeno obarvali Anita in Simon Plazl in Lara Oblak. Kot rečeno so si zbrani uvodoma ogledali film *Obisk* v katerem igrajo gledališčniki iz Šmartnega ob Paki. Kot glavni igralec je nastopil Jože Krajnc, scenarist in režiser, urednik in še kaj. Ker je bil na večer dogodka prisoten med publiko, so se številna vprašanja na koncu naslovila tudi nanj.

MILOJKA B. KOMPREJ

Alegorija groze

Tako grozljivo nenavaden naslov sem namenil zapisu o zadnji gledališki predstavi z naslovom *Iz življenja žuželk* Karela in Josefa Čapka, ki jo je na oder postavila skupina Agledaš v produkciji Zavoda za kulturo Šoštanj.

Če literarna predloga ne bi bila »drama«, bi jo vsekakor morali imenovati »basen«, v najžlahtnejšem pomenu te besede, saj se je na šoštanjskem odru zvrstila cela skupina likov iz sveta žuželk, ki so jim šoštanjski igralci omogočili nastop v svetu ljudi. Mednje pa se v samem začetku predstave vtihotapi človek, »potepuh« in to na tako skrivnosten način, da ne vemo čisto zares, ali se je potepuh vtihotapil v svet žuželk, ali pa se vse skupaj dogaja v potepuhovih sanjah. Kar pa je, konec koncev, čisto vseeno.

Vsakomur, ki si ja kadarkoli vzel nekaj časa in opazoval bodisi pomladanski ples frfotavih metuljev, mravlje na mravljišču, bodisi govnača s svojo kroglico drekca, ali srborito oso v napadu na kakšno drugo žuželko, temu se zgodbe na odru niso mogle zdeti nič posebnega, a vsa ta »običajnost« je iz prizora v prizor postajal bolj grozeča, saj se je čedalje bolj kazala grozljiva resničnost tega žuželčjega mikrokosmosa. Gledalec se seveda lahko med igro potolaži in si reče, eh, saj to je samo človeška igra posnemanja žuželčje narave, ki je pač – kruta do obisti! Toda resničnost je na dlani. Na odru so v resnici ljudje, ki (se) igrajo žuželke in nato sledi šok. Ne zaradi izvrstnih kostumov in maske igralcev, temveč zaradi karakterja žuželk, kar naenkrat sledi spoznanje, da je pred nami svet ljudi, ne svet žuželk! Ta dvojni obrat – ko ljudje igrajo žuželke in ko žuželke v prikazu svojega življenja v bistvu razkrinkajo človeško naravo, je bil zame kot gledalca, pravo odkritje te »amaterske« gledališke predstave.

Zato velja pohvaliti odločitev gledališkega para Čop, da nama je iz zakladnice svetovne literature izbrskala mojstrovino drugega gledališkega para Čapek. Dramo sta namreč napisala brata Josef in Karel Čapeke, Čeha. Tekst pa je nastal v obdobju med obema velikima svetovnima vojnama in je kot takšen še en dokaz umetniške senzibilnosti, ki je v duhu časa jasno zaznavala in napovedala vzpon hitlerjanskega nacionalsocializma. Takole lahko preberemo v gledališkem listu o avtorjih drame *Iz življenja žuželk*.

Karel Čapek. Svetovno priznani češki pisatelj in dramatik prve polovice 20. stoletja. Intelektualec. Prevajalec. Filozof. Novinar.

Josef Čapek. Kubistični slikar. Ilustrator. Grafik. Fotograf. Scenograf. Avtor besede »robot«.

Brata. Pacifista in aktivna nasprotnika Hitlerjevega vzpona. Karel je umrl novembra 1938 zaradi težke pljučnice, tik preden ga je lahko aretiral gestapo, Josef aprila 1945 v koncentracijskem taborišču Bergen-Belsen.

Karel Čapek je v svojih delih svaril, da se človeštvo ubira v napačno smer in da bo imela prekomerna mehanizacija in industrializacija zanj uničujoč vpliv. V njegovem romanu *„R.U.R - Rossum's Universal Robots“* iz leta 1935 se roboti po dolgoletnem suženjstvu uprejo ljudem in jih iztrebijo, a na koncu se le rodi upanje za prihodnost, ko se v robotih Primusu in Heleni, novodobnima Adamu in Evi, rodi ljubezen in se počlovečita. V romanu *„Bela bolezen“* iz leta 1937 dr. Galen iznajde

zdravilo proti strašni kugi – beli bolezn; to pa je v nasprotju z interesi Diktatorja, ki želi bolezen uporabiti kot »biološko orožje« proti sovražniku; zmanipulira množico, ki do smrti potepta dr. Galena in razbije stekleničko z edino obstoječo vakcino. V drami *„Mati“* iz leta 1938 ženska v vojni postopoma izgubi moža in štiri sinove in se zato oklepa najmlajšega, ki mu ne dovoli, da bi se javil v vojsko. Nekega dne sliši po radiu, kako so sovražniki zbombardirali šolo in ubili na stotine nedolžnih otrok. Sama odnese puško zadnjemu sinu in v zaključku igre reče: »Pojdi!«. V kontekstu omenjenih besedil gledališka igra *„Iz življenja žuželk“*, ki sta jo skupaj napisala brata Čapek, na prvi pogled izpade kot lahkotna komedija, a to naj nas ne zavede.

Medtem ko sta jo brata Čapek označila za »alegorični pogled v svet žuželk, ki nam razkriva resnico o človeški naravi«, so njuni sodobniki zapisali: »cinična in pesimistična drama« (Christian Science Monitor), »okrutna simbolistična igra« (Sheffield Daily Telegraph), »najboljša satira doslej in odpiraj očmi puhoglavih gledalcev« (priznani kritik Kerr) in celo »ubijte ju!« (neimenovani berlinski kritik). V treh dejanjih (Metulji, Predatorji in Mravlje, ki govorijo o Ljubezni, Koristoljubju in Vojni) se srečamo z vsemi možnimi karakterji: od sanjačev in neumnih koket, ljubosumnežev in hinavcev, grabežljivcev, sebičnežev, ritaliznikov, »majhnih« ljudi, ki skrbijo le zase, po nasilneže, ki zatirajo svobodno voljo drugih in samozvane krvoločne generale. Z njimi vsemi se srečuje Človek – Potepuh, v sanjah ali deliriju, in čeprav je od samega začetka utelešena človečnost in miroljubje, na koncu ne zdrži več, poseže v zgodbo in potepta militantnega vodjo Mravelj, ki je popeljal svoj rod v pogubo.

Igra je bila napisana leta 1921, istega leta je Adolf Hitler prevzel vodstvo stranke NSDAP.

Režija in likovna zasnova: Kajetan Čop, prevod in priredba: Alice Čop, kostumi: Jana Babor, izdelava kostumov: Design klinika, maska: Nika Oremuž, glasba: Boštjan Perovšek, snemanje in obdelava videa: Peter Vrčkovnik, oblikovanje gledališkega lista in plakata: Domen Čas.

Igrajo, (po abecednem redu): Katarina Berlak: (Lovec na metulje, Mravlja prostovoljka, Polž), Nina Bizjak: (Potepuh), Zdravko »Čajt« Čas: (Metulj Otakar, Najezdnik, Mravlja), Peter Lipnikar: (Metulj Viktor, Govnač, Tuj Govnač, Slep Mravlja), Ana Rotovnik: (Ličinka, Mravlja Inženir, Muha enodnevnica), Maja Smajlovič: (Metuljičica Iris, Mravlja General, Muha enodnevnica), Sebastijan Spital: (Črček, Ranjena Mravlja, Druga Mravlja), Urška Šilc: (Metuljičica Klitija, ga. Črček, Buba), Nataša Verdnic: (ga. Govnač, Mravlja Sel, Polž), Dejan Vrabčič: (Metulj Feliks, Parazit, Mravlja Poročevalec).

Poleg že omenjenega režijskega dvojca Alice in Kajetana Čopa, je treba povedati, da je besedilo iz češčine prevedla in za šoštanjski oder priredila Alice, Kajetan pa je podpisal režijo in likovno opremo predstave. Posebno pozornost te igre, ki ji zavestno raje rečem igra kot predstava, saj za to v resnici gre. Igrivost je namreč njena značilnost in na trenutke bi ji namesto režije mogli pripisati koreografijo, saj so nemalo prizorov igralke in igralci dobesedno odplesali in tako vzdrževali izjemno dinamiko od začetka do konca, vključno s pozdravnim poklonom publiki, ki je premiero upravičeno nagradila z dolгим aplavzom.

PETER REZMAN

Foto: Dejan Tonkli

Pridnica

Ob svetovnem dnevu knjige 23. aprilu, ki ga praznujemo od leta 1995, so v Šoštanj povabili mlado literatko, pesnico in igralko, članico literarnega društva Hotenja in AgledaŠ, Nino Bizjak iz Velenja. Nina je gledalcem podarila več kot knjigo in cvet, kot simbolično zahteva katalonska tradicija. Nina Bizjak je z močno in prepričljivo interpretacijo svoje poezije, ki jo ima zbrano v pesniški zbirki Pridnica, podarila del sebe. S pomočjo sestre Maje Bizjak na harmoniki in Vojka Šuštaršica, sicer učitelja fizike, ki je z njo odigral prizor je na svojstven način predstavila svoj pesniški prvenec. Ne prvič. Prvič ga je na tak način predstavila na Srednji zdravstveni šoli v Slovenj Gradcu, ki ji je omogočila izid zbirke in naravnost osupnila ves učiteljski zbor. Najbrž zato, ker večina profesorjev pozna Nino z druge strani. Tiste šolske, kjer je Nina pridna učenka četrtega letnika. Kakorkoli, Nina je za to interpretacijo prejela naziv vizionarke leta 2012.

Ob svetovnem dnevu knjige 23. aprilu, ki ga praznujemo od leta 1995, so v Šoštanj povabili mlado literatko, pesnico in igralko, članico literarnega društva Hotenja in AgledaŠ, Nino Bizjak iz Velenja. Nina je gledalcem podarila več kot knjigo in cvet, kot simbolično zahteva katalonska tradicija. Nina Bizjak je z močno in prepričljivo interpretacijo svoje poezije, ki jo ima zbrano v pesniški zbirki Pridnica, podarila del sebe. S pomočjo sestre Maje Bizjak na harmoniki in Vojka Šuštaršica, sicer učitelja fizike, ki je z njo odigral prizor je na svojstven način predstavila

Foto: Dejan Tonkli

svoj pesniški prvenec. Ne prvič. Prvič ga je na tak način predstavila na Srednji zdravstveni šoli v Slovenj Gradcu, ki ji je omogočila izid zbirke in naravnost osupnila ves učiteljski zbor. Najbrž zato, ker večina profesorjev pozna Nino z druge strani. Tiste šolske, kjer je Nina pridna učenka četrtega letnika. Kakorkoli, Nina je za to interpretacijo prejela naziv vizionarke leta 2012.

MILOJKA B. KOMPREJ

V vasi mojeg dekleta

V januarju 2013 je po spletu zaokrožil kratek film Mateja Vraniča pod arhaičnim naslovom »V vasi mojega dekleta«. Kratek, pet minut trajajoč film posnet na filmsko glasbo Jamesa Horna, z utrinki življenja in ljudi v vasi Skorno nad Šoštanjem, je v trenutku zbudil zanimanje. Ne samo v okolju v katerem je posnet, gledanost je segla preko meja naše države. V poplavi te vrste produkcije, je očitno umetniški presežek, ki ga zazna tudi laično oko. Dogajanje, ki teče vzporedno z glasbo, oziroma je tempirano nanjo, ni komercialni prikaz nekega kraja, pravzaprav je vse drugo. Je poklon življenju in ljudem. Kratki, par sekund trajajoči posnetki, nas povabijo v zgodbo, ki jo pišejo v vasi Skorno nad Šoštanjem. Kosec v poletnem jutru, lovec v mistiki gozda, gospodinja med peko kruha, čebelar med čebelicami, živali in ljudje, stavbe in drobni cvetovi vse nam sporoča, da je v tej vasi življenje. Je topel zapis nekega časa, ki mineva. Ali pa tudi ne.

Foto: arhiv Matej Vranič

Film ni nastal v enem tednu, niti enem mesecu, niti enem letu. Sama ideja za film je v glavi Mateja Vraniča zorela več kot leto. Snemanje skozi vse štiri letne čase, s posamezniki ali ob običajih pa ravno toliko. Redkokdaj vidimo film posnet s tako ljubeznijo in hkrati profesionalnostjo, sploh če ni v tržne namene. Zato ga raje sprejmimo kot umetniški izdelek, ki je nastal iz ljubezni do življenja.

Foto: arhiv Matej Vranič

Avtor filma Matej Vranič, po poklicu fotografski mojster, je priznано ime v svetu fotografije. Od leta 2009 fotografira za revijo National Geographic, njegovi priljubljeni živalski motivi pa so kot strokovna podlaga tudi drugim revijam. Njegova dela zasledimo v monografijah, na koledarjih, albumih, knjigah, revijah, katalogih, motivika je prilagojena naročniku. O fotografiji si je izoblikoval svoja znanja. Žal je fotografija v današnjem svetu podcenjena na račun dostopnosti in prepričanja ljudi, da zna vsak fotografirati. Dobre slike ne naredi tehnologija, dobro sliko naredi ideja, je prepričan, še toliko bolj odkar dela za National Geographic, kjer se preko fotografije berejo zgodbe. Temu primerno so vanjo vložene ure, dnevi, meseci in celo leta, kot v primeru posnetka kragulja na katerem je delal tri leta.

V zadnjem času ga privlači gibljiva slika, kot pravi videoposnetkom, korak od fotografije je bil kratek. Film »V vasi mojega dekleta« je prepričljiv dokaz, da je bil tudi več kot uspešen.

Film si lahko ogledate tudi na www.sostanjinfo.si in seveda na you tubu. <http://www.youtube.com/watch?v=vZPPprvHvsQ>

MILOJKA B. KOMPREJ

Slikar

V Zimzelenu, Centru starejših v Topolšici je v mesecu maju razstavljala slikar Alimpije Košarkoski iz Šoštanja.

Odprtje je vodila Diana Janežič, ki je z avtorjem nekaj več spregovorila o njegovi ustvarjalni poti, ki ga v svetu likovne umetnosti predstavlja kot ikonopisca. Glasbena gostja je bila Agata Šumnik Zgonc, razstavo je svečano odprla Andreja Štefan Bukvič, direktorica Centra. Odprtja razstave se je udeležil tudi župan mesta Šoštanj, Darko Menih.

Kot je že prepoznavno za tega priljubljenega umetnika, je odprtje razstave pospremlilo veliko ljubiteljev umetnosti, z zanimanjem pa so dogodek pospremlili varovanci centra.

Med tem je bil umetnik povabljen v Celje, kjer je 23. maja v Knjižnici na srečanju tamkajšnjega makedonskega društva Vatroslav Oblak spregovoril o ikonah in ikonopisju, prvega junija pa si lahko njegove ikone ogledate v Kulturnem domu Velenje, kamor ga je ob dnevi srbske kulture povabilo srbsko društvo Mladen Stojanović.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: arhiv avtorja

Naj plesat grem z njim

V četrtek 25. aprila je v Šoštanju potekalo regijsko srečanje otroških folklornih skupin Koroške in Celjske regije. Srečanje vsako leto organizira Javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Velenje, v zadnjem času kot soorganizator nastopa Zavod za kulturo Šoštanj. Srečanja se je udeležilo deset folklornih skupin iz Rogaške Slatine tri, s po eno skupino pa so sodelovale šole iz Slovenskih Konjic, Velenja, Rečice, Dravograda Rogatca, Šoštanja in Besnice.

Otroci so s svojimi mentorji predstavili različne plesne in teme, znane njihovim krajem in tudi širše.

Mlajša otroška folklorna skupina II iz Rogaške Slatine je pod mentorstvom Mojce Kmetec predstavila Pa vse igrice preč, KUD Jurij Vodovnik Skomarje Otroška folklorna skupina Slovenske Konjice, Kdo se boji črnega moža, pod vodstvom Nike Pučnik, iz OŠ Gustava Šiliha Velenje je sodelovala skupina Šmentana muha pod vodstvom Romee Kanduti s predstavitvijo »En, dva, tri pa povej, število tudi ti«.

Iz Savinjskega konca je sodelovala starejša otroška skupina Pisanke pod vodstvom Erike Krašek, predstavili pa so Humor v Rečici, Naj plesat grem z njim so si postavili vprašanje na II OŠ Rogaška Slatina POŠ Kostrivnica v otroški folklorni skupini Vrelčki pod vodstvom Martina Druškoviča, kako pa se odpleše »Lubija ji dej« so pokazali Pavrški otroci iz Šentjanža (OŠ Šentjanž) pod vodstvom Zdenke Krajnik. Ob zvokih piščali pod vodstvom Nataše Novak so nastopili otroci OŠ Rogatec, skupina Uršula, OŠ KDK Šoštanj Lepi kamen pod vodstvom Mihaele

Foto: Janez Režen

Ovčjak in Martine Žohar pa je prikazala kaj vse se najde na dilah. Tudi KD Spominčice II je prišla iz OŠ Rogaške Slatine in odplesala »Mariča js te mam tak rad« pod vodstvom Mojce Pažon, Ples na podu so prikazali mladinci folklorne skupine Ajda iz KD Jožeta Paplerja iz Besnice, vodi jih Tadej Teran.

Vodja velenjske izpostave Nina Mavec Krenker je bila z udeležbo skupin zadovoljna, seveda pa si želijo, da bi imele otroške folklorne skupine in njihovi mentorji še naprej podporo v skupnosti in seveda na šolah.

MILOJKA B. KOMPREJ

Dvojni Aksel

V maju je bilo v Šoštanju premierno izvedeno dramsko delo Zalke Grabner Kogoj z naslovom Dvojni Aksel, ki ga je režirala Božica Cerar. Igrala sta Matjaž Šilc in Žan Goltnik ter dokazala, da se da iz preproste situacije ustvariti dobro komično odrsko delo. Izkazala se je tudi režiserka, ki je ne glede na to, da je bila to njena prva odrska postavitve, dokazala, da je poleg igranja po katerem je bila znana, vešča tudi režije.

Dvojni Aksel je sproščena komična drama v kateri se znajdetta svaka, ki se izogneta družinski situaciji v kateri imata glavno besedo žena in mama, in jo mahmeta v naravo. Tako kot nista vešča odnosov doma, tudi do narave ravno nimata prave mere in se odnosi, ki vladajo v družini nadaljujejo tudi v drugem okolju. Za povrh je tu še kočja brez elektrike, ribnik brez vode, samo ribe, tiste pa plavajo v njem.

Skratka, urica sproščenega smeha in zabave. Čestitke režiserki in obema igralcema, od katerih je Žan Goltnik v tem delu debitiral.

AMADEJA KOMPREJ

Foto: Amadeja Komprej

Ravne se predstavijo

Naše Ravne je bil naslov kulturne prireditve v REKSu v Ravnah, ki jo je pripravilo KUD Ravne 13. aprila 2013. Pester program so na odru predstavili nastopajoči vseh generacij. Polna dvorana publike je uživala med nastopom glasbenikov Ravenske pleh muzike in Ravenskih štrajharjev. V kraju uspešno nastopata tudi moški pevski zbor KUD Ravne in ženski pevski zbor Planike. Oboji so poznani s svojimi nastopi tudi izven kraja. Tudi otroci so dobili svojo priložnost na odru. Predstavili sta se dve skupini otrok in sicer otroci športnega društva in otroci iz osnovne šole.

Za obilo smeha je poskrbela povezovalka programa v funkciji vizažistke, Nataša Obšteter, znana in izkušena ravenska frizerka. Pred nastopom skupin na odru je namreč urejala pričeske določenim nastopajočim in s svojim razmišljanjem na glas zabavala publiko. Kako so bili izbranci navdušeni z nagajivim Natašinih friziranjem in barvanjem las, pa je druga zgodba. S svojim nastopom je požela ogromno smeha, saj vsi vedo, da se v frizerskem salonu marsikaj zve in pove.

Kot prvi je bil friziran Jože Friškovec Pepi, predstavnik TD Pristava. Nataša malo zagode, da se Pristavčani bolj redko strižejo pri njej in posumi, da ji posel jemlje kakšna frizerka, ki dela na črno. Navdušena nad uspehom TD Pristava si tudi sama v mislih zaželi po odhodu v pokoj ustanoviti TD Spodnje Ravne, kjer bi bila šolana vodička. Zamisli si turistično pot, na kateri bi zajela vse Ravenske znamenitosti. Turiste bi vodila na izlete na tri najbolj »ravninske« kmetije v Ravnah, Limovšek, Lipovšek in Osrednik, tam pa bi jim ob degustaciji domačih klobas tudi lažje obrazložila, zakaj ime Ravne. Seveda na takšno pot sodi tudi degustacija v kletih. Ker Ravne niso vinorodni kraj, je pa zato toliko več kleti z izvrstnim jabolčnikom, ki se na degustaciji izvrstno ujame z sirom. Pot bi jo pripeljala tudi do Ravenske cerkve, od koder bi jim nudila brezplačen pogled na TEŠ. Kdor bi si hotel TEŠ ogledati malo bolje, pa bi mu proti plačilu posodila tudi daljnogled. Ena točka bi bila tudi ogled hleva kmetijske zadruge, kjer bi si lahko ogledali avtohtonega ravenskega bika. Seveda vsega tudi ne izda, ampak v njenih mislih je tako zanimiv program, da bi celo toplice v Topolšici postale nezanimive za turiste. Med tem časom, ko je vizažistka že uredila Pepija, v salon vderejo pomočniki psihiatra in ga odvedejo v njegovo ambulanto. Tam izve, da nekaj ni v redu z njim. Ko le pride do besede in psihiatru dopove, da on ni tisti, ki ga išče, predlaga psihiatru, da se naj on usede na njegovo mesto, on pa mu bo lažje predstavil, kaj počnejo v TD Pristava. Psihiater, očaran nad

zanimivim dogajanjem in delom v TD Pristava, se je želel včlaniti v to društvo, vendar mu je Pepi naštel toliko nemogočih pogojev, ki jim ne bi mogel nikoli zadostiti.

Po plesni točki šolarjev iz Podružnične šole Ravne, je v frizerski salon stopil Peter Obšteter, zelo znan član ravenske skupine »Toucek gasa«. Po svoje si Nataša razloži, da skupina pogosto kroži po Ravenski »toucek poti«, kjer degustirajo samo »toucek«. Spomni se, da so jo nekoč obiskali, in ker ni imela »toukeca«, jim je ponudila pletenko vina. Najprej so se je branili, češ da vina nimajo radi, ko pa je malce pogledala stran, je bila ta v nekaj trenutkih izpraznjena. Misli si, da vina stran že niso zlili, ker ravno toliko so pa tudi bili žejni. Peter je bil z novo frizuro zadovoljen in pripravljen za nastop v predstavi z naslovom »Toucek gasa«, ki govori o tradicionalni ravenski kmečki družini, ki jo obiščejo daljni sorodniki iz Ljubljane. Predstavo polno komičnih situacij, je napisala Judita Krneža.

Naše Ravne 2013. Foto: Aleksander Grudnik

Trud članov KUD Ravne pri pripravi prireditve je bil poplačan s polno dvorano veselih in nasmejanih krajanov. Na koncu prireditve se je predsednik KUD Ravne Jure Kodrun zahvalil vsem nastopajočim, obiskovalcem, KS Ravne, Občini Šoštanj, Zavodu za kulturo Šoštanj ter KD Šmiklavž-Vodriž. Posebno zahvalo je prejela tudi gospa Marjana Kotnik za njen prispevek pri oblikovanju programa.

ALEKSANDER GRUDNIK

Zahvala predsednika Amerike v Zavodnje

Pisali smo že, da Jože Svetina naš slikar iz Zavodnje nad Šoštanjem razstavlja v Združenih državah Amerike.

Njegova razstava se v kratkem seli v New York. Tole pismo pa je prišlo iz Bele hiše. Gotovo si ga bo slikar shranil poleg drugih zahval, kot dragocen zapis prepoznavanja njegove ustvarjalnosti v svetu.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: splet

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

April 17, 2013

Mr. and Mrs. Jože and Rezka Svetina
Zavodnje 18A
3325 Šoštanj, p.p. 21
SLOVENIA

Dear Rezka and Jože:

I would like to extend my deepest thanks for your kind gift. Your thoughtfulness and generosity are much appreciated.

As our world grows increasingly interdependent, I look forward to working to the benefit of our two nations, and to strengthening the bonds between our people.

Thank you, again, for the wonderful gift. I wish you all the best.

Sincerely,

»NIKOMUR SE NE ŠPODELAJ« DRAGO TAMŠE

So ljudje, ki imajo radi svoje življenje in so ljudje, ki ga obožujejo. Drago Tamše spada v tisto drugo skupino. Na videz miren, preprost in resen skriva v sebi mnoga znanja, sposobnosti in ljubezni, ki jih skozi življenje z veseljem in prijazno razdaja naokoli. Prijateljem, sosedom, družini. Njegova ljubezen do kraja v katerem biva se kaže v njegovem delu za skupnost, njegov ponos na družino pa v njegovih očeh, ki se zaiskrijo ob vsaki omembi imen otrok. Da bi otrokom dal raje kot sebi, ni nič novega in da mu spanec rahlja blazina poštenja tudi ne. Taki ljudje so dragoceni del naše skupnosti. Samo premalo jih je.

Pred leti sem vam iz redakcije Lista pošiljala fotografije na naslov Filip Tamše, Topolšica. Seveda mi je pošta pismo zavrnila z oznako »neznan«. Začudena sem nato vprašala vaše znance, ki so mi pojasnili, da vam je v resnici ime Drago, kličejo pa vas Fili. Filip torej nima nobene zveze z vami, ali pač?

Fili je moj psevdonim iz mladosti, povezan z ministriranjem v Topolšici. Ko sem neko nedeljo zjutraj Francu Verku ki je bil tudi ministrant, pri maši rekel, da ima cerkveni sosed Filip Kotnik god, se mi je začel smejati, češ da tako ime ne obstaja. Od takrat naprej se me je prišlo to ime. Imam še en vzdevek in to Foto Fili. Že pri dvanajstih letih sem se srečal s fotografijo, takrat črno-belo tehniko. Fotoaparat mi je prodal in me za fotografijo navdušil prijatelj Tone Starič.

Topolšica je vaš rojstni kraj, kjer ste tudi ostali. Kje natančno je bil vaš prvi dom?

Rodil sem se Matildi Tamše, rojeni Kumer, in očetu Jakobu 26.11. 1948 v Topolšici na mamini domačiji v Oreščevem mlinu, kasneje Kumrovem, v Topolšici. S starši sem nekaj časa živel v stanovanju, katerega lastnik je bila Bolnišnica Topolšica, nato smo se po desetih letih, 1958, preselili v lastno hišo, Topolšica 84, kjer živim z ženo Marijo (roj. Rotovnik) in tremi otroki še danes.

Imate kakšne lepe ali pa žalostne spomine na zgodnje otroštvo?

Prav gotovo. Same lepe. To je bil dan, ko sta mi starša kupila najprej tovarniško izdelane sani in nato nove Elanove smuči. Žalostnih spominov pa nimam.

Štiri leta osnovne šole so minila v domačem kraju. Kakšna je bila vaša pot v šolo?

Moja prva učiteljica je bila Majda Plavštajner, poročena Pergovnik, iz Šempetra v Savinjski dolini. V šolo sem seveda hodil peš s številnimi prijatelji. Nosil sem platneni nahrbtnik in leseno peresnico, izdelano v tovarni igrač v Metlečah. Takrat je bila pot do šole še makadamska, tudi nevarnosti prometa ni bilo. Četudi je bilo hoje samo za deset minut, sem hodil dosti dlje, še huje pa je bilo, ko sem se vračal domov, saj smo se ustavili vsakih nekaj metrov in se igrali. Ker sta starša delala v Bolnišnici Topolšica, sta lahko tam dobivala tudi hrano v Menzi, tako sem za malico v šolo nosil pol bel bolnišnični kruh in ga zamenjaval s sošolci s kmetov za črnega. Pogosto sem svoj kruh zamenjal tudi za »štok«, stisnjen hlebec iz prešanih bučnih semen. Moji takratni sošolci so bili Majda, Darinka, Silva, Martin-Puba, Janko, Jože, Darko (naš župan)....Pri telovadbi smo imeli samo eno žogo, s katero smo kar naprej igrali »med dvema ognjema«.

Po štirih letih ste odšli v Šoštanj?

Mislil, da je bila napaka že pri prihodu na šoštanjsko šolo, saj so nas razdelili v dva razreda. Prejšnja enotnost med nami se je sčasoma spremenila v konkurenco. Brez sramu lahko povem, da sem 7. razred po-

Naše Ravne 2013. Foto: A. Grudnik

navljal zaradi srbohrvaščine in zdelo se mi je, da so moji bivši sošolci postali malo visoki do mene. Že takrat sem bil napreden, če se malo pošalim, bil sem prvi, ki je končal devetletko, torej sem krepko prehitel šolsko reformo.

In potem ste šli v Velenje. Kakšna je že tista zgodba s kolesom?

Po končani osnovni šoli sem šolanje nadaljeval na Poklicni kovinarški šoli RŠC Velenje. Brez težav sem se izučil za frezarja ali rezkalca, zaključni izpit sem naredil z odliko.

Med počitnicami sem stregel zidarjem pri sosedu in zaslužil za novo kolo, ki sem ga potem vsa tri leta uporabljal za vožnjo v šolo, in sicer ob vsakem vremenu.

Torej je bilo delo vaš spremljevalec ves čas šolanja?

Dela se nisem nikoli sramoval, kajti oče mi je nekoč dejal: »Če se boš umazal pri delu, naj te ne bo nikoli sram v umazani delovni obleki stopiti pred kogarkoli, če pa se boš umazal pri tatvini, pa bo to zate velika sramota.«

Ste to vcepili tudi otrokom? Tri imate, kajne?

Prej omenjeni očetovi nasveti so mi bili vedno pred očmi in tako sem z ženo vzgajal tudi najine tri otroke: Jakoba Filipa (1982), Emo (1985) in Jureta (1986). Vsi trije so bili dijaki Gimnazije Velenje. Jakob Filip je končal študij psihologije, Ema medijsko komunikacijo, Jure gozdarstvo. Vsi so se v času študija udeleževali študentskih delovnih akcij.

Omenjate tudi udarniško delo. Mnogi sploh ne vedo več, kaj je to. Kaj menite, je tako delo bilo takrat boljše?

Včasih smo v kraju znali stopiti skupaj. Pomagali smo si pri gradnji hiš, prosvetnega doma, telovadnice... Verjamem, da duh udarnišva in

pomoč krajanom še ni izumrl, mislim da je potreben samo sposoben organizator in motivator.

Omenjate RŠC. Zdaj ima drugačen naziv in tudi pomen v poplavi različnih šol, programov, izobraževanj. Kaj je pomenil RŠC takrat, ko ste ga vi obiskovali kot dijak?

RŠC je bila šola, ki je nas učence stimulirala glede na uspeh pri teoretičnem in praktičnem pouku. V tretjem letniku sem na primer dobil mesečno okoli 40.000 dinarjev (okoli 300 EUR). Imel sem tri dni pouka in tri dni prakse, ki je potekala v dveh izmenah, en teden dopoldan in en teden popoldan.

Izobraževali ste se še naprej. Kje ste nato delali?

Po odsluženem vojaškem roku leta 1969 sem se zaposlil na RŠC kot rezkalec. Po enem letu zaposlitve sem šolanje nadaljeval v strojni delovodski šoli takratne Delavske univerze v Velenju. Edina težava je bila dvoizmensko delo, in sicer zjutraj in ponoči, popoldan pa sem imel pouk.

Kakšno je bilo vaše delo, oziroma ali ga še opravljate?

Čeprav ljudski pregovor pravi: »Goste službe – redke suknje.«, sem leta 1975 zamenjal službo. Zaposlil sem se v TOZD Plastika, nekdanje invalidsko podjetje Premogovnika Velenje, kasnejši SIPAK. Po osmih letih sem se kot strojni nadzornik zaposlil na Premogovniku Velenje, obrat Jamska mehanizacija. Z odprtjem Muzeja premogovništva 1999 sem opravljal delo vodiča do leta 2004. Zaradi zdravstvenih težav sem se istega leta vrnil v strojni remont in do upokojitve junija 2008 opravljal delo kontrolorja kakovosti.

Poznamo vas kot človeka, ki rad kaj postori za svoj kraj, zelo prepoznavni pa ste tudi v športu. Kdaj ste se začeli ukvarjati na primer z odbojko?

Šport me spremlja od rane mladosti. V letu 1965 so v Topolšici ustanovili odbojcarski klub, bil sem med ustanovnimi člani.

Kakšne so bile vaše funkcije in zadolžitve?

Odbojki sem sprva kot podajalec in kasneje kot predsednik posvečal ves svoj prosti čas.

Kaj pa veselje ob uspehih?

Bilo je neizmerno, saj je majhen kraj Topolšica preko naših uspehov postal prepoznaven med odbojcarskimi navdušenci po celi Sloveniji.

Smučanje je vaša posebna vrsta ljubezni, vendar so ob veselju do tega športa rasle tudi obveznost in hkrati uspehi?

Poleg odbojke me je tudi smučanje spremljalo od rane mladosti. Prav smučanje mi je in mi še daje motivacijo ob različnih življenjskih preizkušnjah. Na samem področju poučevanja smučanja sem dosegel prav vse: 1972 sem pridobil naziv vaditelj smučanja, 1975 naziv učitelj alpskega smučanja, nekaj let sem bil tudi področni demonstrator. Vsa leta sem se udeleževal predsezonskih in posezonskih seminarjev in tako spremljal vse novosti v smučanju. Poučeval sem na številnih smučarskih tečajih v okviru Premogovnika Velenje.

Poleg poučevanja smučanja sem rekreativno tekmoval in zbral preko petdeset kolajn in pokalov.

Še kdaj sodelujete z osnovno šolo? Od kdaj pravzaprav?

Poučeval sem smučanje v številnih šolah v naravi, in sicer za OŠ Gustava Šiliha, OŠ Livada, največkrat pa za OŠ Karla Destovnika Kajuha. Prvi začetki segajo v osemdeseta leta. Z OŠ KDK Šoštanj sodelujem v šolah v naravi še kot predavatelj o vzdrževanju, negi in mazanju smuč.

Imate kakšne lepe spomine na šolo v naravi?

Lepi spomini so zabavni dogodki, ki so se dogajali pred, med in po smučanju, med druženjem zvečer, dežurstvom ponoči in podelitvijo

priznanj. Najlepši občutek pa je, ko se srečam po številnih letih z učenci na smučiščih in vidim, kako dobro smučajo.

Za vse delo v športu sem prejel: Priznanje OF, bronasto Bloudkovo plaketo, Priznanje za življenjsko delo na področju športa Občine Šoštanj, Priznanje TVD Partizan Šoštanj, Priznanje za dolgoletno delo v OK Topolšica, Priznanje ob 40-letnici OK Šoštanj-Topolšica, Priznanje Zveze učiteljev in trenerjev smučanja ob 70-letnici krovne organizacije.

Mislim pa, da je tenis vaša največja ljubezen?

Ne bo držalo. Odbojka in smučanje se enakovredno kosata s tenisom v mojem življenju.

Še igrate? Imate občutek, da ste tudi vi »krivec« za igrišče v Topolšici?

Tenis še občasno igram, seveda samo v paru, kar je manj naporno. Krivec za tenis igrišče v Topolšici pa je njegov lastnik Samo Zakeršnik.

So pa turnirji. Spomnim se, da sem bila tudi sam nekajkrat prisotna.

Kot igravec in soorganizator teniškega turnirja Topolšica Closed sodelujem že od leta 1991, to je takrat, ko so zgradili igrišče.

Še posebej vas poznam kot člana Turističnega društva Topolšica in zadnje čase tudi Sveta krajevne skupnosti Topolšica. Se to dvoje dopolnjuje ali se raje pridružite kakšnemu projektu turističnega društva?

Ker sem bil izvoljen po demokratični poti v Svet KS Topolšica, se zavedam, da je moja dolžnost, da aktivno sodelujem pri vsakem delu Sveta in pomagam, če je le mogoče. To pomeni, da sodelujem tudi pri drugih društvih po mojih zmožnostih. Posebno mi je pri srcu moja vloga kosca ob Veselju na Toplici, ko demonstriram košnjo s posebno koso za levičarje, ob smrti krajanov pa poskrbim za žalni venec v imenu krajevne skupnosti. Ljubezen do kraja mi je položena v zibelko. Na različnih skupnih akcijah pogrešam premalo sodelovanja krajanov, vedno se srečujemo in delamo eni in isti. Lahko pa pohvalim vse krajanke, saj vzorno skrbijo za svojo okolico in s tem pripomorejo na svoj način k lepšemu videzu kraja.

Ljubezen do kraja, povezana z ljubeznijo do njegove zgodovine. Nekaj sva že govorila o tem, pa bi še. Kakšen je bil vaš kraj v času vaše mladosti, recimo od 1948 do vašega petnajstega leta?

Zaradi bolnišnice je bil naš kraj za takratne čase zelo razvit. Imeli smo dvakrat tedensko kino predstavo, enkrat mesečno je gostovalo Slovensko ljudsko gledališče Celje in dogajale so se še druge kulturne prireditve. Ponosni smo bili na lepo urejene bolnišnične zgradbe, park so krasili vzorno urejeni in vzdrževani cvetlični nasadi, imeli smo trgovino, »perišče« (včasih so tu perice izpirale perilo za bolnico) - zbirališče otrok, kjer smo se vsi poleti naučili plavati, pridobljeno znanje smo nadgrajevali v bazenu. Ponosni smo bili na »Menzo«, tu je nemški general Löhr podpisal brezpogojno nemško kapitulacijo za JV Evropo. Tudi prvi javni prevoz smo takrat dobili, 30 sedežni avtobus last bolnišnice, in leta 1966 je bolnišnica asfaltirala cesto Topolšica-Šoštanj. Otroci smo preživljali svoj prosti čas z igro okoli mizarske in ključavničarske delavnice, garaž, pekarnice in kuhinje. Velikokrat smo bili deležni tudi kakšnega posladka. V tistih časih je bilo dobro razvito taborništvo, ki je združevalo mlado in staro. Taborniški odred Topli vrelec je bil ustanovljen leta 1955 in skoraj vsako leto smo taborili nekje po Sloveniji. Za malo starejše so bile vsako leto organizirane gasilske veselice z »vinsko trgovijo« in prikazom mokre vaje. Zelo razvito je bilo tudi lovstvo in ribištvo. Naš potok Toplica je bil poln ta pravih postrvi, lovstvo pa sem spoznal preko očeta, ki je bil strasten lovec in kinolog.

Se vam zdi, da je krajevna znamenitost logična posledica razvoja Zdravilišča, ali vidite pomembnost Topolšice še v čem drugem?

Razvoj Zdravilišča kot samostojna dejavnost se je začel z izgradnjo hotela 1984 in od takrat poznajo turisti Topolšico kot turistični kraj,

čeprav je bil termalni turizem pri nas razvit že stoletja prej. Moti me, da se večina zaposlenih v hotelu vozi iz drugih krajev in da je zaposlenost domačinov zelo majhna, enako bi lahko rekel tudi za bolnišnico. Tako se po končanem delu odpeljejo domov in jih prav nič ne zanima, kaj se dogaja v Topolšici, kar je slabo za sodoben turizem.

Se domačini radi zadržujejo v kavarni hotela, v fitnessu, savnah...?

Mislim, da domačini dobro uporabljajo dobrine, ki jih nudi hotel, še posebej mlajši krajanjani.

Vam Bolnišnica Topolšica kot krajanu pomeni kaj posebnega? Verjetno poznate njegovo zgodovino od druge svetovne vojne dalje?

Oče in mati sta bila od začetka do upokojitve zaposlena v Bolnišnici Topolšica. Oče je najprej kot kočijaž do leta 1954 prevažal hrano in perilo na posamezne oddelke, nato je delal kot kurjač. Mama je bila perica v pralnici. Tudi moja žena je delala v bolnišnici do upokojitve 2003 kot višja medicinska sestra, sedaj pa je tu kot psiholog zaposlen najin najstarejši sin Jakob Filip.

Kaj vam je najbolj všeč v Topolšici?

Narava in prijazni ljudje, številni prijatelji iz otroštva in velike možnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa.

Ste tudi zagovornik ohranjanja dialekta in starih rekov. Kar nekaj ste mi jih povedali. Jih poveste še za bralce Lista?

Prav je, da ne pozabimo starih izrazov, saj je tudi to del naše kulturne dediščine. Včasih so tiste, ki so živeli v centru vasi imenovali »Topličniki«, paciente »pacenti«, bolnike pa »plučniki«. Pa še nekaj naših rekov:

*»Bika se moraš ahtat od spredaj, da te ne nabode,
konja od zadaj, da te ne brčne,
sovražnika pa okol in okol.«*

*»Cimrovka poje, klanfa, cingla.
Ta stara Brsnela pa ženina v hišo pelja.«*

*»Nedelja je bela.
Ponedeljek je plav.
V tork se ne dela.
V sredo mi je žal.
V četrtek se začne.
V petek se nega.
V soboto se pa pije,
da se kozla.«*

V vsaki taki misli je nekaj resnice. Imate tudi vi kakšno, po kateri se še posebej ravnete?

Nikoli ne reci nikoli.

Se še družite s prijatelji iz otroštva?

Bolj poredko, kajti večina se je v šestdesetih letih preselila v Velenje in ostale kraje po Sloveniji.

Kaj počneta z ženo v prostem času, zdaj ko so otroci odrasli?

Kratek čas preživljava z vnukoma, če je to le mogoče. Žena tudi vrtnari, jaz pa v zimskem času servisiram smuči za prijatelje in znance.

Imata v načrtu kakšno potovanje?

Mogoče z vnukom Jašo in vnukinjo Saro na morje v septembru.

Če bi se še enkrat rodili in začeli vse znova, bi bilo to v Topolšici?

Če bi se še enkrat rodil, bi znova najraje Topolščan bil.

Življenjsko vodilo ali misel?

Nikomur se ne špodelaj,

*Kajti špot gre križem v svet,
Pa vendar pride v krilo sest.*

Na raznih prireditvah ob dobri družbi zelo rad zapojem pesem Stara klusa Frana Miličinskega Ježka iz leta 1954:

*»Jz in moja stara klusa rada se spominjava tistih lepih starih cajtov,
ko sva skupaj rajžala.
Jz sm se s cilindrom klanjal,
fuks je pa pred mano stal,
če sm hotu ga pognati,
eno sm mu z gajžlo dal.*

*Refren: Hija, ho, stara klusa hija, ho,
mal potegni, mal porinmo, pa bo šlo.
Hija, ho, stara klusa, hija, ho.*

*Enkrat sm na ohcet vozu,
kak smo nobel se držal,
nevesta lep je krancel imela,
čeprav se ji je že poznal.
Jz pa z mojo staro kluso vozu sm preklet počas,
sam pri seb sm si pa mislu,
tule bo pa kmau en špas.*

*Refren.
Če bmo dobro se držal,
bomo krst še dočakal.
Refren.*

*Enkrat sm na birmo vozu,
takrat bla je čudna reč,
botrca je bla debela,
šroka kakor krušna peč.
Gor na voz se ni mogla skobacat,
kaj sm hotu, sm pač storu,
porivat sm jo šel od zad.*

*Refren
Če ima kdo sto dvajset kil,
naj na fijakerja ne sil.
Refren.*

*Zdaj so pa minuli cajti,
fijakerjem je odzvonil,
jz pa z mojo staro kluso postau sm žrtev limozin.
Staro kluso in kočijo mogu dat bom v naftalin,
na moj grob mi pa napište:
Fili, žrtev limuzin.*

*Hija, ho, stara klusa, hija, jo,
Fili vozu več ne bo.*

Hvala vam, za tale, sicer nekoliko otožen a v vašem stilu zaključen pogovor in veliko lepega še vnaprej.

P.s. Meni je Fili povedal izrek za moj kraj. Že kar pregovorno je, da imam zelo rada »tisti grabn – Penk«. Takole pravi:

*Zdaj gremo pa v Penk.
Na levo in desno je breg
Na desnem bregu pa sv. Antona cerkev stoji,
Sv. Antona častimo zato,
ker mamo radi svinsko meso.*

MILOJKA B. KOMPREJ

Klepeti pod Pustim gradom

VMuzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju, smo zadnji teden v marcu organizirali klepete pod Pustim gradom. Tokratna gostja je bila ga. Anica Šuligoj, ki je domačinom bolj poznana kot pedagoginja, kulturna delavka in družbenopolitična delavka.

Izhaja iz Šmihela nad Mozirjem, po končanem učiteljsku je kot učiteljica službovala v Veliki Nedelji, Kranju, Šmihelu nad Mozirjem in Topolšici, kjer je delovala na kulturnem in družbenopolitičnem področju. Za svoje delo je prejela mnoga priznanja. V sproščenem pogovoru, ki ga je vodil g. Miran Aplinc iz MUS-a, je gostja povedala marsikatero zanimivost iz učiteljskega poklica v povojnem času in iz svojega življenja, vse od otroštva in šolanja, najprej v Šmihelu nad Mozirjem nato v Kranju, Veliki Nedelji, Topolšici in nazadnje v Velenju, kjer živi še danes. Prireditveni prostor je bil poln obiskovalcev, saj je ga. Šuligoj, dobro poznana prebivalec Šoštanja in okolice, sploh starejši in srednji generaciji. V svojem razgibanem življenju je doživela mnogo in kar težko je bilo vse te dogodke strniti v čas namenjen klepetu. Med obiskovalci je bilo veliko njenih prijateljev, znancev, ki so s svojimi komentarji in vprašanji še dodatno popestrili že tako zanimiv pogovor. V ozadju se je na veliko platno prikazovala projekcija slik iz gostjinega življenja, ob katerih nam je na sproščen in humoren način povedala še kakšno dodatno zanimivo dogodivščino, ki jih v njenem življenju res ni manjkalo, vse od mladosti pa do sedaj. Po koncu uradnega dela, so se obiskovalci ustavili še v avli muzeja in ob pogostitvi nadaljevali pogovor in obujali spomine.

JERNEJ HOZJAN

Foto: Lucija Boruta

Drugo srečanje prijateljev in ustvarjalcev filma

Glede na pozitiven odziv javnosti na lanskih Poletnih filmskih večerih v Muzeju usnjarstva na Slovenskem, smo v sodelovanju s Studiem Mozaik v Listu objavili poziva za zbiranje starih filmskih zapisov o Šoštanju ali Šaleški dolini in izdelavo avtorskega filma ali video zapisa na temo Šoštanja ali Šaleške doline. Zbiranje filmskega gradiva je bilo uspešno in v petek, 10. maja smo v muzeju pripravili že drugo srečanje prijateljev in ustvarjalcev filma.

Srečanje je bilo namenjeno spoznavanju, izmenjavi informacij in izkušenj ter ogledu gradiva, ki ga je izbral in pripravil filmski mojster **Tomo Čonkaš**. Obiskovalci so v kategoriji »stari filmi in video zapisi Šoštanja in Šaleške doline« videli video zapis *Postavljanje mlaja na klasičen način v Lokovici 2008* in video zapis *LD Smrekovec* iz leta 91, 93 avtorice **Zalike Mikuž**. V kategoriji »novi avtorski filmi in video zapisi Šoštanja in Šaleške doline« smo videli video zapis *Jubilejni 60. pustni festival v Šoštanju*, 2013 avtorja **Milana Mariča** in dva filma v produkciji Studia Mozaik ustvarjena za potrebe Muzeja Velenje, *Žar stoletij – Kavčnikova domačija* (**Damijan Kljajič**, **Blaž Verbič**) in film *Grilova domačija* (**Blaž Verbič**). Ob koncu smo si ogledali še presenečenje, film *Človek, slikar življenja* avtorja **Janija Napotnika**.

Po končanih projekcijah filmov je stekel živahen razgovor o različnih izkušnjah ob nastajanju filmskega gradiva. Ob koncu prireditve smo se dogovorili, da programska skupina v naslednjih mesecih opravi izbor in pripravi program letošnjih poletnih filmskih večerov, ki bodo konec avgusta potekali v Muzeju usnjarstva.

Poziv za zbiranje starih filmov in video zapisov ter za izdelavo avtorskih filmov in video zapisov o Šoštanju in Šaleški dolini še velja, zato vljudno vabljeni, da se mu pogumno pridružite. Vaše sodelovanje je za našo skupnost zelo dragoceno.

Informacije in kontakt: Miran Aplinc 041 843 949 in
Tomo Čonkaš 041 690 017.

MIRAN APLINC

Šoštanj, ali te še poznam?

Mesto Šoštanj, v času Franca Vošnjaka, v samem vrhu obdonavske monarhije in prestolnica Šaleške doline. Vrhunec, na katerem je Šoštanj še nekaj časa vztrajal, danes pa je že dolgo le še spomin.

Kaj je vplivalo na razvoj mesta in kako lahko pripomoremo za lepši jutri – na ta vprašanja smo poskušali odgovoriti skupaj z gosti večera in glavnim sogovornikom, Danilom Čebulom, ljubiteljskim poznavalcem zgodovine. Večer v Kavarni Šoštanj je 16. maja 2013 organiziralo Središče za samostojno učenje Šoštanj v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, ki predstavlja najvidnejšo promocijsko kampanjo na področju izobraževanja in učenja v Republiki Sloveniji.

Šoštanj se je na zemljevidu obdonavske monarhije pojavil z razvojem usnjarske industrije, pod vodstvom izjemne rodbine Woschnagg in tam pustil tudi močan pečat.

Velik mejnik v zgodovini Šoštanja pa predstavlja podelitev mestnih pravic v letu 1911, za katere gre zasluga Hansu Woschnaggu, takratnemu še trškemu županu. In Šoštanj je bil na samem vrhuncu vse do začetka prihajajoče druge svetovne vojne. »Prihajala je počasi, a zanesljivo. S krizami, gospodarskimi in političnimi. Prihajala je z morečimi slutnjami starejših, ki so poznali njen potek, in nemirom mladih, ki jih je začel svet utesnjevati. Čas pred vojno, čas vojne in čas po vojni, bojte se teh časov, so govorili stari ljudje. Kajti vsi trije časi so vojni časi.« (Janez Žmavc v knjigi *Mladost v mojem Šoštanju*). Mesto Šoštanj je stalo pred lastno usodo, katere dogodki so močno zaznamovali njegovo prihodnost. Z napadom na Jugoslavijo se je pričela največja morija na naših tleh. Na krilih zmag je okupator zasedel tudi naše kraje. Upor je bilo zaman pričakovati. Vojna je v Šoštanj pripeljala razdor med meščane Šoštanja, vplivala na njihove odločitve, razbila in pogubila mnoge družine, iz prijateljev naredila sovražnike, iz fantov može. Vojni davek je bil velik, ob izgubi premnogih mož, žena, sinov, očetov in prijateljev, je Šoštanj izgubil tudi velike može kot so Blaž Rock-Biba, Karel Destovnik-Kajuh, Božo in Dušan Mravljak, Šolnovi sinovi ter drugi.

Kljub velikim žrtvam je moč upora preraščala strah terorja in vojni se je čas iztekal. Leta 1945 je prišla pomlad, ter z njo konec vojne. Življenje se je začelo vračati na stare tirnice, vrnilo so se zmagovalci, begunci, izseljenci, vračali so se mobiliziranci. Pričakalo pa jih je popolnoma spremenjeno mesto. Močne in vplivne družine so svoje domove zapustile, lastnina je bila podržavljena, prav tako tudi tovarna usnja in celotna lesna industrija, meščanske hiše pa so imele nove stanovalce.

S tlakovanjem ulic si je mesto leta 1952 nadelo novo podobo, tre-nutek pa je oblast izkoristila tudi za odstranitev kipa Marije Rožnovenske, ki je po izročilu varovala mesto pred poplavi. S tem dejanjem so oblastniki naznanili nov red, nove vrednote, ki so se potrdile tudi s preimenovanjem mestnih ulic. Vse to pa je ljudi in njihovo mnenje poneslo iz ulic v zavetje zaupanja vrednih ljudi.

Stanje se je po 50. Letu vendarle pričelo počasi izboljševati. Šoštanjska usnjarna je na področju Agrarije zagotovila prostor za izgradnjo nove termoelektrarne. Z novo investicijo je mesto dobilo nov zagon in novo podobo. Občina Šoštanj se je leta 1953 preselila v nov objekt, zgradilo se je bivalno naselje na Cankarjevi in v Metlečah, s tem se je posledično začelo povečevati tudi število prebivalstva. Osnovni šoli sta povečali svoje prostore in rešil se je večni problem poplav z regulacijo reke Pake.

V šestdesetih letih je kolektiv Termoelektrarne podaril mestu Šoštanj bazen, ki je predvsem za mlade predstavljal nov način kakovostnega preživljanja časa, vsem pa je pustil res lep spomin na mladost. Športniki so ponosno zastopali naš kraj in društva so uspešno delovala. Selitev sedeža občine iz Šoštanja v Velenje je leta 1963 naznanila nov tok dogodkov. Krajanji so to sprejeli z veliko mero osebne prizadetosti, nestrinjanja in nezadovoljstva.

Potrebe gospodarstva so kmalu pričele naraščati in širjenje pridobivalnega prostora je za Šoštanj pomenilo globok udarec. Usoda mesta je bila z načrtovano Jamo Šoštanj zapečaten. Izguba prisojnih Goric, porušitev Farne cerkve Sv. Mihaela in pokopališča je mestu prizadejala nezaceljeno rano, hkrati pa izbrisala veliki del mestne prepoznavnosti. Mesto je pričelo izgubljati svoje prebivalce, ki so v nemoči pričeli zapuščati svoje mesto in se seliti v socialno in ekološko sprejemljivejša okolja. Odnos do okolja je dosegel najnižjo možno točko. V prebivalstvo se je naselilo malodušje. Vzklik: »Zemlja ne pripada človeku. Človek pripada zemlji!«, je odmeval leta 1987 na ekološkem shodu v Velenju. S tem se je pričelo tudi širše zavedanje vpliva industrializacije na okolje in njegove prebivalce. S povrnitvijo kipa Marije na šoštanjski trg je tudi v Šoštanjčanih zraslo novo upanje po boljšem jutri.

In zgodilo se je. Leta 1995 je Šoštanj ponovno postal občina. Zopet so prebivalci pridobili možnost odločanja o lastni usodi ter si s tem okrepili samozavest in to odločitev odločno podprli. Tudi ekološki shod je prinesel pozitivne rezultate, odnos gospodarstva do okolja se je spremenil in ljudje so lahko spet lažje zadihali. Davek, ki ga plačuje mesto, zaradi svoje vpetosti z gospodarstvom omogoča tudi širšemu območju občine

kvalitetnejše dobrine. Z izločitvijo Jame Šoštanj se je mesto dokončno rešilo spon, ki so ga vsa dolga leta utesnjevala, slabila in onemogočala. Ponovno prostor pomeni priložnost, ki se odraža v interesih zasebnikov, lokalne skupnosti in gospodarstva.

V zadnjem letu 20. stoletja je po 211 letni tradiciji prenehala obratovati Tovarna usnja Šoštanj, nekdanji temelj razvoja mesta. Kljub porušitvi objektov nekdanj mogočne usnjarne se je vonj usnja tako močno vtisnil v kraj, da se je ta oddolžil izjemni tradiciji z odprtjem Muzeja usnjarstva, ki predstavlja lep spomenik najbolj uspešni usnjarni na slovenskem, kot tudi v stari Jugoslaviji in bivši avstroogrski monarhiji. Občina Šoštanj se je vseskozi zavedala pomena tradicije, ki v novi podobi lahko ponuja priložnost za današnji čas. Restavrirana Mayerjeva vila s stalnimi zbirkami je odgovor na ta odnos. Iz njenih prostorov prihajamo bogatejši za nova spoznanja, polni občudovanja in z dolžno hvaležnostjo do vseh tistih, ki so nam to omogočili.

Kaj pa prihodnost?

V našem pogovoru z okrog dvajsetimi prisotnimi meščani smo velik del posvetili tudi temu. Želimo si, da se imena naših najpomembnejših rojakov, ki so močno zaznamovali našo preteklost in nam pokazali pot v prihodnost, znova vrnejo na naše ulice in trge. Pravi odnos do naše preteklosti je pokazalo preimenovanje OŠ Šoštanj v OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, na kar so bili udeleženci večera tudi zelo ponosni.

In prav Karel Destovnik-Kajuh je tisti, ki nas lahko povezuje tudi v prihodnosti, saj nam njegova misel in socialna nota v marsičem lahko pokažeta pravo pot. Zato mestu Šoštanj predlagamo, da v prihajajočem letu, ob 70. obletnici smrti našega rojaka, pesnika, pisatelja, upornika in človeka s strastjo, posvetimo teden dni literaturi in umetnosti. S celotedenskimi aktivnostmi želimo ozvesti predvsem mlajše in druge meščane z likom človeka, ki mu ni bilo mar za prihodnost naroda. Želimo si, da bi ta slovesnost zajela takšno širino ljudi, kot se odraža v njegovih mislih in pesmih.

Zelo nas veseli, da je zopet zaživela Kavarna Šoštanj in upamo, da je to le začetek ponovnega prebujanja mesta in da zopet prihajajo tisti časi, ko bodo Šoštanjčani spet imeli radi svoj mesto. Prihodnost je ravno v gospodarstvu, ki je močno zaznamovalo mesto Šoštanj in ga na trenutke tudi prizadelo. Medsebojna vpetost prebivalcev in gospodarstva se mora odražati v socialnem dialogu, ki bo nudil prebivalcem kakovostno in dostojno življenje tudi v senci velikih dimnikov in hladilnikov.

In kot pravi eden današnjih najpomembnejših psihologov, Daniel Kahneman: »V življenju si ne zapomnimo izkušenj, ampak le spomine na naše izkušnje. Tudi ko razmišljamo o prihodnosti, o njej ne razmišljamo kot o izkušnji. O prihodnosti razmišljamo kot o pričakovanih spominih.« Zato si lahko le zaželim, da bodo spomini na dni pred nami lepi, in da smo z danimi idejami tudi mi pristavili svoj košček v mozaik boljše prihodnosti.

MOJCA ČEBUL

Foto: arhiv

Članska ekipa KK Elektra osvojila 10. mesto v državnem prvenstvu

Sezone 2012-13v 1.SKL, Ligi Telemach je za košarkarje članske Ekipa Elektre konec. Letošnja sezona se ni razpletla po željah uprave kluba, trenerskega štaba in navijačev kluba. Sezono je članska ekipa pričela z novim trenerjem in le malce spremenjeno ekipo.

Foto: Tomaž Sinigajda

Novi trener članske ekipe je postal Sebastijan Krašovec, ki je v pretekli sezoni vodil mladinsko in kadetsko ekipo ter opravljal naloge vodje mlajših selekcij. Zaupana mu je bila naloga, ki je bila vse prej kot lahka. Stopiti je moral v čevlje lanskoletnega izjemno uspešnega trenerja Gašperja Potočnika, ki je ekipo Elektre pripeljal do odličnega 5. mesta v prvenstvu in do uvrstitve na finalni turnir pokala SPAR. Njegovo dobro delo so opazili v KK Krka in ga zvabili v svoje vrste. Od igralcev so odšli Tadej Horvat (v Rogaško Crystal), Đorđe Lelić (na Ciper) in Salih Nuhanović (BC Levice, Češka). Nadomestili pa so jih David Collins (Kanada), Andrej Podvršnik (Hopsi Polzela), Simo Atanacković (Zlatorog Laško) in Drago Brčina (Terme Olimia Podčetrtek). Vlogo pomočnika trenerja je ponovno opravljal mladi domači in perspektivni trener Žiga Mravljak.

Novo sestavljena ekipa je dobro krenila v sezono in zmagala na domačem 9. Memorialu Matjaža Natka (v finalu je z rezultatom 67:62 premagala ekipo Tajfuna iz Šentjurja). Tudi v sezono v Ligi Telemach in pokalu Spar je lep čas Elektra prikazovala solidne predstave. Žal pa košarkarji Elektre v letošnji sezoni niso imeli sreče, ki jih je v pretekli sezoni redno spremljala. Kar 5 tekem v rednem delu so izgubili v tesnih končnicah (nasprotniki so na teh tekmah zmagali z razliko od 1 do 3 točk), izpadli pa so tudi v pokalu Spar (že v 4. krogu proti Rogaški Crystal) in kaj kmalu je bilo jasno, da uspeha iz preteklega leta ne bo moč ponoviti. Ob koncu rednega dela prvenstva je Elektra tako zasedla 6. mesto (razmerje v zmagah je bilo 8/10) in je tekmovalje nadaljevala v Ligi za obstanek. Za povrhu vsega je Elektro v tem času zapustil perspektivni in ambiciozni pomočnik trenerja članske ekipe Žiga Mravljak, ki je odšel v Krko iz Novega Mesta. Žiga je prejel mamljivo ponudbo KK Krka, kjer ga je za svojega pomočnika želel imeti trener članske ekipe Gašper Potočnik, s katerim sta uspešno sodelovala že v Elektri v sezoni 2011/12. Ponudba sicer za KK Elektra ni prišla ob najboljšem trenutku, a je pomenila za Elektro in Žigo Mravljaka veliko priznanje. Žigo Mravljaka zato nismo ovirali in smo se mu zahvalili za njegovo izjemno delo ter z njim sporazumno prekinili pogodbo.

Ligo za obstanek je Elektra začela slabo in izgubila v Ljubljani pri ekipi Slovana. To je bil že 5 zaporedni poraz in uprava kluba se je odločila za menjavo trenerja. Sebastijana Krašovca je nadomestil Rajmond Ritu-per, ki je nato z ekipo uspel zmagati na nekaj zelo pomembnih tekmah in zagotoviti obstanek v Ligi Telemach tudi v prihodnji sezoni.

Končno 10. mesto v državnem prvenstvu in izpad iz pokalnega tekmovanja SPAR že v 4. krogu je zagotovo neuspeh košarkarskega kluba iz Šoštanja (uvrstitev v Ligo za prvaka in uvrstitev na finalni turnir pokala SPAR sta bila tudi pred sezono zastavljena cilja). Za neuspeh je moč naštet več razlogov (zaradi poplavljenе šolske telovadnice je bil normalni proces treniranja v športni dvorani zaradi šolarjev kar znatno oviran, poškodba Sanela Bajramlića, pomanjkanje sreče v zaključkih tekem, odhod pomočnika trenerja ...), a navsezadnje bo potrebno narediti temeljito analizo sezone in se iz napak ter izkušenj tudi nekaj naučiti. Večini igralcem so pogodbe o sodelovanju potekle, zato bo naslednjo sezono ekipa zagotovo precej spremenjena.

Fantastične igre mlajših selekcij

Odlčne igre so prikazovale tudi mlajše selekcije kluba, ki tekmujejo v državnih prvenstvih. V pokalu mladih, kjer se seštevajo rezultati vseh ekip mlajših selekcij, je Elektra letos dosegla odlično 8. mesto (od 81 sodelujočih klubov).

Foto: Tomaž Sinigajda

Mladinska ekipa U18 je letos nastopala v 1.SKL in je prvenstvo zaključila na odličnem 6. mestu. Skoraj do zadnje tekme pa so bili v igri tudi za finalni turnir najboljših četverice. Odlične igre sta prikazovala najbolj izkušena mladince Jan Rizman in Aldin Hasić. Za dobre predstave v mladinskem dresu je bil Jan Rizman nagrajen z pozivom na priprave slovenske reprezentance U20. Tudi kadetska ekipa U16 je letos nastopala v 1.SKL in prikazala dobre igre. Navsezadnje je v svojih vrstah imela tudi dva kadetska reprezentanta Slovenije (Aljaž Šlutej in Jan Kosi). Kadeti so vse do zadnje tekme bili v igri za uvrstitev na finalni turnir najboljših četverice, a so žal na odločilni tekmi doma izgubili z Heliosom iz Domžal. Ob koncu prvenstva so tako osvojili odlično 5. mesto. Konec meseca marca je kadetska ekipa odpotovala v Francijo (La Roche Sur Yon) kjer se je udeležila velikega mednarodnega turnirja. Naši fantje so imenitno zastopali barve našega kluba in mesta Šoštanj ter dosegli odlično 2. mesto. V napeti finalni tekmi so kljub izjemni borbenosti in veliki želji po zmagi, morali priznati premoč belgijski ekipi BAVI Vilvoorde, ki je bila od ekipe Elektre boljša z rezultatom 70:68. Kljub porazu v finalu je potrebno ekipi Elektre iskreno čestitati za velik uspeh. Elektra je bila proglašena za najboljšo napadalno ekipo turnirja, posebno priznanje pa je prejel tudi igralec Elektre Aljaž Šlutej, ki je bil proglašen za MVP turnirja. Starejši pionirji U14 so nastopali v 1.SKL in dosegli odlično 6. mesto v prvenstvu. Nastopali pa so tudi v pokalu Mini Spar in se uspeli uvrstiti na finalni turnir najboljših četverice, kjer pa so osvojili nevhvaležno 4. mesto. Elektra je imela tudi ekipo mlajših pionirjev U12 inekipoi najmlajših pionirjev U10, ki sta prav tako nastopali v 1. SKL, a rezultati v teh kategorijah niso bistvenega pomena.

Potrebno pa je omeniti tudi nekaj drugih dogodkov s katerimi skuša KK Elektra kar čim več otrok navdušiti za košarko in za aktivno

preživljanje prostega časa. KK Elektra je lanskega avgusta organizirala košarkarski tabor (udeležilo se ga je 42 otrok), pripravila je predstavitev košarke na OŠ Šoštanj, sodelovala pri projektu Igriva košarka na več osnovnih šolah v Šaleški dolini in skozi celo šolsko leto 2012-13 izvaja brezplačne šole košarke na 7 osnovnih šolah v Šaleški dolini in 1 šolo košarke za predšolske otroke.

Foto: Tomaž Sinigajda

Foto: Tomaž Sinigajda

Za izjemne uspehe mlajših kategorij se je potrebno zahvaliti vsem trenerjem, ki delujejo v mlajših selekcijah in predvsem vodji mlajši selekcij Rajmondu Rituperju, ki opravlja res izjemno delo.

V KK Elektra skušamo našim košarkarjem ponudi kar največ, posebej pa je potrebno omeniti, da so vse vadbe, tako v šolah košarke kot v tekmovalnih selekcijah, popolnoma brezplačne, saj za razliko od drugih klubov, ne pobiramo mesečnih vadnin.

Za nami je torej malo manj uspešna sezona v članski kategoriji in izjemno uspešna sezona v mlajših kategorijah, ki so navsezadnje najbolj trden temelj kluba.

TOMAŽ SINIGAJDA

Bohinjska Bistrica - državno prvenstvo za veterane in rekreativce v namiznem tenisu 2013

1 3. aprila 2013, je v Bohinjski Bistrici potekalo državno prvenstvo za veterane in rekreativce v namiznem tenisu. Udeležili so se ga tudi člani in članice NTK Spin Šoštanj. Igralci in igralka so nastopili v različnih starostnih kategorijah: moški posamezno, ženske posamezno, moške in ženske dvojice ter mešane dvojice.

Organizacija je bila vrhunska, tekmovanje je potekalo tekoče, hitro in brez zapletov. V močni konkurenci je bila med najuspešnejšimi tekmovalkami članica NTK Spin Šoštanj, Polona Belavič. Osvojila je 2. mesto v kategoriji ženske posamezno do 50 let, z Jolando Belavič sta osvojili 3. mesto v ženskih dvojicah, z Matevžem Žgankom pa sta osvojila 3. mesto v mešanih dvojicah. Poleg Polone je prejela priznanje Jolanda Belavič za osvojevo 1. mesto v kategoriji ženske posamezno v tolažilni skupini.

Tekmovanja se je udeležilo kar 168 tekmovalcev iz vse Slovenije. Najstarejši udeleženec tekmovanja je bil star 83 let. Za udeležbo na Državnem prvenstvu v namiznem tenisu je prejel spominsko plaketo.

NTK SPIN ŠOŠTANJ

Foto: arhiv kluba

Twirling klub Šoštanj zopet uspešen na tekmovanju

Teško pričakovano, naporno, pričakovanja polno, tudi nekaj solzic, dosti smeha, malček sitnarjenja in kaj vem še vse. 17. Državno tekmovanje v twirlingu Slovenije je za nami. V tako majhnem in mlademu klubu imamo kar štiri medalje in od tega kar dve zlati -to pa le ni od muh.

V organizaciji Športnega twirling kluba Celje in Twirling zveze Slovenije je v športni dvorani Osnovne šole Šempeter v Savinjski dolini 20 in 21. aprila, potekalo 17. Državno tekmovanje v twirlingu Slovenije.

Z 16. nastopi je v 6. kategorijah nastopilo 12 članic Twirling kluba Šoštanj in več kot uspešno zastopalo občino Šoštanj.

Na prvo stopničko sta stopila Pia Mežnar in Aljaž Juvan. Na drugo mesto zopet Pia Mežnar ter člani, ki so tekmovali v skupini. To so: Ana Benda, Aljaž Juvan, Patricija Kovač, Eva Ledinek in Aneja Štrigl.

Tekmovali so tudi: Nika Andrejč, Lea Aram, Lara Brvar, Neli Komar, Ajda Stajan in Hana Turk.

Vsem članicam in članu čestitamo za odlične nastope. Zahvaljujemo se vsem, ki so nas finančno podprli in nam omogočili udeležbo na tekmovanju. Prav posebna zahvala pa gre celotni ekipi tekmovalk in navijačev, ki so poskrbeli za odlično vzdušje!

NINA NAPOTNIK

Ob tej priložnosti vabimo vse občane in ostale, da pridete 8. junija 2013 ob 18. uri v Kulturni dom Šoštanj na zaključni nastop kluba. Vljudno vabljeni.

Foto: arhiv kluba

Mednarodni atletski miting

Vsoboto, 18. maja 2013, je v Kranju potekal 19. Mednarodni atletski miting mladih – memorial Vučko. Na njem so odlično nastopili tudi mladi atleti iz naše občine, ki uspešno trenirajo v okviru Atletskega kluba Velenje.

Tim Vučina je med pionirji U16 v teku na 300m dosegel 3. mesto. Barbara Kladnik je med pionirkami U16 v teku na 300m dosegla 6. mesto.

K uspehu sta veliko prispevala tudi brata Turinek. Tomaž je v skupini pionirji U12 dosegel odlični drugi mesti v teku na 60m in v teku na 200m. Sebastjan pa je v skupini pionirji U10 zmagal kar v dveh disciplinah in sicer v teku na 60m in v teku na 150m.

Mladim atletom želimo še veliko dobrih rezultatov.

B.T.

Foto: arhiv

Veliki finale za MINI odbojkarice ŽOK Kajuh Šoštanj.

Vnedeljo 19.5.2013 je bil ŽOK Kajuh Šoštanj organizator polfinalnega turnirja DP v MINI odbojki za deklice.

Med štirimi udeleženi ekipami Vital Ljubljana, Spodnja Savinjska, Braslovče 1 in Kajuh Šoštanj, so ravno domačinke pokazale največ znanja in borbenosti, ter brez poraza zanesljivo osvojile prvo mesto in vstopnico za veliki finale, ki bo 2.6.2013. Drugo mesto in prav tako uvrstitev v veliki finale pa so si priborile igralke Vitala iz Ljubljane. Vse ekipe so prikazale borbeno igro, veliko odbojarskega znanja in lepo izpeljanih taktičnih zamisli. Za uspešno izvedbo turnirja se zahvaljujemo Občini Šoštanj in županu g.Darku Menihu, ki je tudi podelil nagrade vsem sodelujočim ekipam. Sponzorjem Esotech d.d., Galactica Športni in Wellness center, Premogovnik Velenje d.d, PUP Velenje d.d., Asfalti Ptuj d.o.o., Kmetijska zadruga Šaleška dolina z.o.o., Šoštanj, Terme Topolšica d.d., Zavarovalnica Triglav d.d., McDonalds Velenje, Petrol d.d. Šoštanj, NLB d.d. Šoštanj, pa za podarjene praktične nagrade.

BREDA GOLTNIK

Foto: Igor Medved

Fotoreportaža

Iz življenja žuželk

FOTO: DEJAN TONKLI

Majski utrinki

